

ข้อมูลสื่อมวลชน

ตรวจราชการจังหวัดพะเยาและจังหวัดเชียงราย

ระหว่างวันที่ 29 - 30 ตุลาคม 2561

การประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่)

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ท่านสามารถดาวน์โหลดข้อมูลสื่อมวลชน

จังหวัดพะเยาและจังหวัดเชียงราย

ด้วยการสแกน QR Code

สารบัญ

- กำหนดการ
- เบอร์โทรติดต่อ
- เป้าหมายของการตรวจราชการ
- วัดศรีโคมคำและอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง
- การพัฒนากว๊านพะเยา
- สรุปผลการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน จังหวัดพะเยา
- ศูนย์ฮ่อมฮักซุมชน จังหวัดพะเยา
- ข้อมูลบ้านเมืองรวง
- โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์/โครงการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว
- วัดพระแก้วและอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย

กำหนดการนายกรัฐมนตรี
ในการเดินทางไปตรวจราชการจังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย
และประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 8/2561
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ระหว่างวันที่ 29-30 ตุลาคม 2561

วันจันทร์ที่ 29 ตุลาคม 2561

- เวลา 07.00 น. นายกรัฐมนตรีและคณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 ดอนเมือง กรุงเทพฯ เพื่อไปตรวจราชการจังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย และประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 8/2561 ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 29 – 30 ตุลาคม 2561
- เวลา 09.05 น. นายกรัฐมนตรีสักการะพระเจ้าตนหลวง วัดศรีโคมคำ ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
- เวลา 09.45 น. นายกรัฐมนตรีสักการะอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
- เวลา 10.00 น. นายกรัฐมนตรีเดินทางถึงลานอเนกประสงค์ เทศบาลเมืองพะเยา ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
- นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสักขีพยานในพิธีมอบสมุดประจำตัวผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม ให้แก่ราษฎร
 - นายกรัฐมนตรีกล่าวกับประชาชน / เยี่ยมชมตลาดประชารัฐ และศูนย์ฮอมฮักจังหวัดพะเยา เพื่อดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเรื้อรัง
- เวลา 11.35 น. นายกรัฐมนตรีเดินทางถึงประตูระบายน้ำกว๊านพะเยา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
- นายกรัฐมนตรีสักการะพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
 - นายกรัฐมนตรีตรวจเยี่ยมโครงการก่อสร้างฝายพับได้ ภายใต้โครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน / ปล่อยพันธุ์ปลาบึก
- เวลา 14.30 น. นายกรัฐมนตรีเดินทางถึงหมู่บ้านเมืองรวง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- นายกรัฐมนตรีนั่งรถรางเยี่ยมชมครัวเรือนต้นแบบ บ้านเมืองรวง
 - นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสักขีพยานในโอกาส ดังนี้

- (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (ป่าสงวนแห่งชาติห้วยสัก) และผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา (ป่าสงวนแห่งชาติห้วยสั่ม)
- (2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชนให้แก่ประธานป่าชุมชน 4 จังหวัด (เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่)
 - นายกรัฐมนตรีกล่าวกับประชาชน / ปล่อยพันธุ์ปลาพื้นเมือง / เยี่ยมชมกิจกรรมพัฒนาของหมู่บ้านเมืองรวง และผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ชุมชน
 - นายกรัฐมนตรีสักการะพระประธานในอุโบสถวัดท่าไคร้

- เวลา 17.00 น. นายกรัฐมนตรีตรวจเยี่ยมโครงการศูนย์วิจัยรักษา และโครงการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ณ ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- เวลา 18.05 น. นายกรัฐมนตรี สักการะพ่อขุนเม็งรายมหาราช ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

วันอังคารที่ 30 ตุลาคม 2561

- เวลา 07.30 น. นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี สักการะพระแก้วมรกต ณ วัดพระแก้ว ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- หลังเสร็จสิ้นการสักการะพระแก้วมรกต มีการถ่ายภาพหมู่คณะรัฐมนตรี
- เวลา 08.30 น. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่) ณ ห้องประชุมแสนหวี หอประชุมนานาชาติ 40 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- เวลา 10.30 น. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 8/2561 ณ ห้องประชุมประชุมแสนหวี หอประชุมนานาชาติ 40 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- เวลา 15.00 น. นายกรัฐมนตรีและคณะเดินทางถึงท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 ดอนเมือง กรุงเทพฯ

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

1. จังหวัดเชียงราย

- ผวจ.เชียงราย (นายประจัญ ปรัชญ์สกุล) 08-9203-2507
- รอง ผวจ.เชียงราย (นายภาสกร บุญญลักษม์) 08-9201-9922
- หน.สนจ.เชียงราย (นายสง่า บัวระดก) 08-9203-4050
- นายธารณ์ ธรรมิกนันท์ ผอ.ก.อำนวยการ 08-4387-8728

2. บ้านเมืองรวง

- นายประเสริฐ จิตต์พลีชีพ นอภ.เมืองเชียงราย 08-1867-1035

3. โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

- ผศ.(พิเศษ)นพ.จุลพงศ์ จันทร์ตะ 08-9950-5605
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

- ผศ.ดร.นาวัน พรหมใจสา 09-3271-2277

เบอร์ผู้ประสานงาน การกิจจังหวัดพะเยา

1. จังหวัดพะเยา

- ผวจ.พะเยา (นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร) 09-241-65941/08-9203-2507
- รอง ผวจ.พะเยา (นายวุฒิชัย เสาวโกมุท) 08-9203-3966
- รอง ผวจ.พะเยา (นายพงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร) 08-9203-2493
- หน.สนจ.พะเยา (นายพยงค์ ยาทา) 08-9203-4232
- นายคณิศร บุญซื่อน ผอ.ก.อำนวยการ 08-4387-8773

2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา

08-9710-4057

- นายปานิคม ฝั่งเมือง หน.ฝ่ายวิศวกรรม

โครงการชลประทานจังหวัดพะเยา

3. ศูนย์ฮอมนักชุมชน จังหวัดพะเยา

- นางประทีปนาพร กำจรเกียรติสกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ 08-6916-3252

การตรวจราชการของนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้ ให้ความสำคัญกับประเด็น ดังต่อไปนี้
จังหวัดพะเยา

1. การบริหารจัดการน้ำและการที่ดิน

- **การบริหารจัดการน้ำ** การพัฒนานวัตกรรม “ประตูละบายน้ำแบบพับได้” ตามโครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน บริเวณศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา เป็นการดำเนินงานเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำของกว๊านพะเยา สำหรับใช้ในด้านเกษตร อุปโภค บริโภค การรักษาระบบนิเวศ รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดที่สำคัญของจังหวัด

- **การจัดการที่ดิน** โดยจะมีการมอบสมุดประจำตัวผู้ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวมของจังหวัดพะเยา ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ให้แก่ผู้แทนประชาชนจำนวน 5 ราย พื้นที่จัดสรรอยู่ในเขตอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เนื้อที่รวมทั้งหมด 14,926-2-00 ไร่ มีราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน จำนวนทั้งสิ้น 2,171 คน

2. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนบน เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค การเกษตร เป็นแหล่งประมง รวมทั้งเป็นพื้นที่รองรับน้ำตอนบนขนาดใหญ่ที่สามารถป้องกันและบรรเทาการเกิดอุทกภัยบริเวณพื้นที่ตอนล่างของแหล่งน้ำได้

3. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

จังหวัดพะเยามีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และธรรมชาติ โดยเป็น 1 ใน 55 เมืองรองที่ภาครัฐอยู่ระหว่างการผลักดันภายใต้นโยบายสนับสนุนการกระจายรายได้จากเมืองใหญ่สู่เมืองรองและท้องถิ่น และการยกระดับเศรษฐกิจชุมชน

4. การส่งเสริมตลาดชุมชนในรูปแบบตลาดประชารัฐและการดำเนินงานตามนโยบายไทยนิยมยั่งยืน

- **โครงการตลาดประชารัฐ** โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการขายตลาดที่มีอยู่เดิม และพัฒนาตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย สามารถเข้ามาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้และเศรษฐกิจเพื่อการดำรงชีวิต

- **โครงการไทยนิยมยั่งยืน ของจังหวัดพะเยา** โดยการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ภายใต้แนวทางบูรณาการขับเคลื่อนงาน/โครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายลงพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน ร่วมกันตามแนวทางประชารัฐ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชนเกิดโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

5. การขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพ : การดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care) เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ฮอมฮัก จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นต้นแบบของการขับเคลื่อนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการในพื้นที่อย่างครบวงจรต่อเนื่อง โดยศูนย์ฮอมฮักเป็นศูนย์ในระดับตำบล มีภารกิจในการดูแลช่วยเหลือกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้วยความร่วมมือของชุมชน โดยศูนย์ฯ เป็นการทำงานร่วมกันของภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน เน้นหลักการจัดอาสา ทั้งนี้ การขับเคลื่อนของจังหวัดพะเยามีการจัดตั้งศูนย์ฮอมฮักครบถ้วนทั้ง 68 ตำบลในทั้งหมด 9 อำเภอของจังหวัด

จังหวัดเชียงราย

6. การจัดการที่ดิน โดยจะมีการมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่กลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ รวม 7 พื้นที่ใน 4 จังหวัด และหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชนให้แก่ประธานป่าชุมชนจำนวน 4 แห่ง ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

7. การส่งเสริมการนำนวัตกรรมมาผสมผสานกับวิถีชีวิตในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและการท่องเที่ยวชุมชน ณ บ้านเมืองรวง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีความโดดเด่นและหลากหลายในด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โบราณสถาน ศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงผลิตภัณฑ์ OTOP นอกจากนี้ยังเป็นหมู่บ้านที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือน ถึง 2 ครั้ง ในปี 2558 และ 2559 โดยทั้ง 2 ครั้ง ทรงเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทานของครัวเรือน นางบัวผัด และนายทวี กำแพงแก้ว

8. การยกระดับคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริการสาธารณสุข

- การจัดตั้งศูนย์รังสีรักษา ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อรองรับการให้บริการรักษาผู้ป่วยมะเร็งในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน ให้สามารถเข้ารับบริการได้อย่างสะดวก ทันเวลา ลดการส่งต่อไปยังจังหวัดใกล้เคียง(เชียงใหม่และลำปาง)

- การผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อยกระดับการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ (primary care) แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง เน้นความรับผิดชอบด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างการผลิตและพัฒนาแพทย์ในกลุ่มนี้ ให้มีอัตราส่วนที่มากขึ้นเมื่อเทียบกับแพทย์รักษาโรคทั่วไป และที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ได้ดำเนินการ"คลินิกหมอครอบครัว" หรือ Primary care cluster (PCC) ตามนโยบายของรัฐบาลมาตั้งแต่ปี 2558 และยังเป็นสถาบันหลักที่ดำเนินการฝึกอบรมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวอีกด้วย

วัดศรีโคมคำและอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง

๑. ข้อมูลทั่วไปของวัดศรีโคมคำ

วัดศรีโคมคำ” ตั้งอยู่เลขที่ ๖๙๒ ถนนพหลโยธิน ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ริมกว๊านพะเยา กว๊านพะเยา เป็นทะเลสาบน้ำจืดใหญ่เป็นอันดับ ๑ ในภาคเหนือของประเทศไทย เป็นแหล่งน้ำที่มีธรรมชาติงดงาม อยู่ใจกลางเมืองพะเยา มีทิวเขาเป็นฉากบังข้างหลังสูงตระหง่านอย่างงดงามตา

“วัดศรีโคมคำ” เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองพะเยา เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ และวัดพัฒนาตัวอย่าง ชาวเมืองพะเยาทั่วไปนิยมเรียกว่า “วัดพระเจ้าตนหลวง” ซึ่งเป็นที่ประดิษฐาน “พระเจ้าตนหลวง” โดยสร้างขึ้นในระหว่างปีพุทธศักราช ๒๐๓๔-๒๐๖๗ “พระเจ้าตนหลวง” เป็นพระประธานเก่าแก่ในพระวิหารหลวง ศิลปะเชียงแสนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในล้านนา มีขนาดหน้าตักกว้าง ๑๔ เมตร และสูง ๑๖ เมตร สร้างจากอิฐมอญผสมกับปูนขาว ชาวพะเยาถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เดือนหกของทุกปีจะมีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวง ตามตำนาน พระเจ้าตนหลวงสร้างขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ.๒๐๓๔ โดยอยู่ในความอุปถัมภ์ของพระเมืองแก้ว เจ้าผู้ครองเมืองเชียงใหม่ และพระยาเมืองตู่ เจ้าผู้ครองเมืองพะเยาในสมัยนั้น เจ้าอาวาสรูปแรกที่ปรากฏในตำนาน คือ พระธรรมपाल ได้เขียนตำนานพระเจ้าตนหลวงออกเผยแพร่

มีสมุดข่อยบันทึกว่า วัดศรีโคมคำ เป็นวัดมาแต่โบราณกาล แต่ยุคหลัง บ้านเมืองตกอยู่ในสงคราม ต้องอพยพโยกย้ายไปอยู่ตามหัวเมือง ที่ปลอดภัยจากข้าศึก ทำให้บ้านเมือง วัดวาอาราม รกร้างว่างเปล่าไป ต่อมาภายหลังได้สถาปนาเมืองพะเยาขึ้น บ้านเมืองก็ดี วัดวาอารามก็ดี ก็ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ตามลำดับ ถึงปีพุทธศักราช ๒๔๖๕ พระครูศรีวิราชวิชัยปัญญา เจ้าคณะแขวงเมืองพะเยา เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ทางฝ่ายบ้านเมือง คือ พระยาประเทศอุดรทิศ เจ้าผู้ครองเมืองพะเยา ร่วมกันไปอาราธนาท่านครูบาศรีวิชัยจากจังหวัดลำพูน มาเป็น

ประธาน ในการสร้างพระวิหารหลวงและเสนาสนะต่างๆ จนสำเร็จบริบูรณ์ กระทั่งเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน โปรดเกล้าฯ พระราชทานยกฐานะขึ้นเป็น พระอารามหลวง นอกจากนี้ ยังมี พระอุโบสถกลางน้ำ ซึ่งเป็นศิลปะแบบล้านนาประยุกต์ สร้างขึ้นโดยแรงศรัทธาของ พุทธศาสนิกชนทั้งมวลจากทั่วประเทศ โดยมี “นิยม สิทธาญ” มัณฑนากรจากมหาวิทยาลัยศิลปากร และ “จินดา สหสมร” สถาปนิกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกันออกแบบ ภายในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับ พระพุทธประวัติและวิถีชีวิตผู้คน ฝีมือของ “อังคาร กัลยาณพงศ์” ศิลปินแห่งชาติ และ “ภาพตะวัน สุวรรณภูมิ”

ชะตาพระเจ้าตนหลวงตามตำนาน กล่าวได้ว่า “พระโมลีใหญ่ ๒๐ กำมือ สูง ๓ ศอก พระเศียรกลม ๖ วา พระเกศามี ๑,๕๐๐ เส้น ขนาดใหญ่ ๔ กำมือ ขนาดกลาง ๓ กำมือ ขนาดเล็ก ๒ กำมือ ขนาดจี้ว ๑ กำมือ พระพักตร์หน้ายาว ๒ วา กว้าง ๒ วา พระขนง (คิ้ว) ๓ ศอก ระหว่างพระขนงกว้าง ๑ ศอก ยาว ๓ ศอก กว้าง ๑ คืบ ตั้งพระนาสิก ๓ ศอก ๑ คืบ ใหญ่ ๖ กำมือ พระโอษฐ์ (ปาก) ยาว ๔ ศอก กว้าง ๑ คืบ ใหญ่ ๖ กำมือ พระกรรณ (หู) ยาว ๖ ศอก กว้างศอกคืบ พระศอยาว ๒ ศอก กลม ๓ วา พระอังสา (บ่า) ยาว ๓ คืบ กระดูกด้ามมีดยาว ๔ วา ตั้งแต่พระอุระ (อก) ถึงพระขานุ (คาง) ๒ วา ตั้งแต่พระถัน (นม) ถึงพระอังสา (ไหล่) ๒ วา ตั้งแต่พระนาภี (สะดือ) ถึงพระอุระ (อก) ๒ วา ระหว่างพระอุระ (อก) กว้าง ๒ วา พระพาหา (แขน) ยาว ๔ วา กลม ๒๙ กำมือ นิ้วพระหัตถ์ ใหญ่ ๙ กำมือ ยาว ๑ วา พระกฐี (สะเอว) กลม ๗ วา ฝ่าพระบาทยาว ๒ วา กว้าง ๓ ศอก ระหว่างพระขานุกว้าง ๗ วา พระหทัยใหญ่ ๖ กำมือ ตั้งแต่ที่ประทับนั่งถึงพระโมลี สูง ๘ วา ๒ ศอก”

“พระเจ้าตนหลวง” หรือ “พระเจ้าองค์หลวง” มิใช่เป็นแต่เพียงพระพุทธรูปคู่เมืองพะเยาเท่านั้น แต่ถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองอาณาจักรล้านนาไทยด้วย ในช่วงเดือนหกของทุกปี ประมาณเดือนพฤษภาคม ตรงกับ วันวิสาขบูชา จะมี งานนมัสการพระเจ้าตนหลวง หรือ เทศกาล “แปดเป็ง” จะมีประชาชนในจังหวัดพะเยาและ จังหวัดใกล้เคียงมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการก่อสร้างพระเจ้าตนหลวง เมื่อครั้งสมัยที่ยุคทองทาง พระพุทธศาสนาของล้านนา ประชาชนจึงเชื่อว่าพระเจ้าตนหลวง คือ ตัวแทนของพระพุทธเจ้า ใครที่ได้มากราบสักการะแล้ว จะทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลอยู่ดีมีสุขตลอดไป

๒. ข้อมูลพระภิกษุสงฆ์ที่สำคัญ

๒.๑ พระราชปริยัติ ป.ธ.๙ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ เจ้าคณะจังหวัดพะเยา

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓

ประวัติการศึกษา

ทางโลก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา (กศ.ม) จากมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก(๒๕๔๓) และระดับปริญญาเอก พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พระพุทธศาสนา (พธ.ด) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช-วิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (๒๕๔๘)

ทางธรรม สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนคณะจังหวัดพะเยา วัดศรีโคมคำ ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา (๒๕๒๘) และเปรียญธรรม ๙ ประโยค วัดบพิตรพิมุขวรวิหาร สำนักเรียนวัดบพิตรพิมุข กรุงเทพมหานคร(๒๕๓๖)

ประวัติตำแหน่งทางการปกครองสงฆ์ ได้แก่ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงวัดศรีโคมคำ รองเจ้าคณะจังหวัดพะเยา และผู้รักษาการแทนเจ้าคณะจังหวัดพะเยา

ตำแหน่งปัจจุบัน (๑)ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงวัดศรีโคมคำ (๒)ประธานคณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำจังหวัดพะเยา (อ.ป.จ.) (๓)ผู้จัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โรงเรียนนาปรังวิทยา อำเภอปง จังหวัดพะเยา (๔)ประธานคณะกรรมการ โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพะเยา (๕) หัวหน้าพระธรรมทูตจังหวัดพะเยา (๖)เจ้าคณะจังหวัดพะเยา (๗)รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา (๘)พระอุปัชฌาย์วิสามัญจังหวัดพะเยา (๙)หัวหน้าพระปริยัตินิเทศก์จังหวัดพะเยา

๒.๒ พระสุนทรกิตติคุณ รองเจ้าอาวาสฯ รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ เจ้าคณะอำเภอเมืองพะเยา

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๗

ประวัติการศึกษา

ทางโลก ปริญญาตรี สาขาวิชาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยมคอ

ประเทศอินเดีย (๒๕๓๘) ปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา จากมหาวิทยาลัยมคอ

ประเทศอินเดีย (๒๕๔๐) และระดับปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

พระพุทธศาสนา จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

(๒๕๔๔)

ทางธรรม นักธรรมชั้นเอก วัดบุญเกิด สำนักเรียนคณะจังหวัดพะเยา (๒๕๑๕)

ประวัติตำแหน่งทางการปกครองสงฆ์ ได้แก่ เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดพะเยา ครูสอนพระปริยัติธรรมประจำสำนักศาสนศึกษาวัดศรีโคมคำ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม วัดศรีโคมคำ และเลขานุการรองเจ้าคณะภาค ๖ (๒๕๒๔) กรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา (๒๕๓๔) รองผู้อำนวยการหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดศรีโคมคำและพระธรรมทูตประจำจังหวัดพะเยา(๒๕๓๙) รองผู้อำนวยการหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดศรีโคมคำ พระธรรมทูตประจำจังหวัดพะเยา (๒๕๓๙) รองเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ(๒๕๔๐) ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา (พ.ศ. ๒๕๔๓) เจ้าคณะอำเภอเมืองพะเยา(๒๕๕๙) และรักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ (๒๕๖๑)

ตำแหน่งปัจจุบัน (๑)รองเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ (๒)รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ และ (๓)เจ้าคณะอำเภอเมืองพะเยา

๓. อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง

พ่อขุนงำเมือง กษัตริย์ลำดับที่ ๙ แห่งเมืองภูกามยาวหรือพะเยาในปัจจุบัน เป็นพระราชโอรสของพ่อขุนมิ่งเมือง ครองราชย์ในพ.ศ. ๑๘๐๑ จนถึง ๑๘๔๑ ในสมัยที่พ่อขุนงำเมืองปกครองอาณาจักรพะเยาเป็นยุคสมัยที่เจริญรุ่งเรืองมาก พ่อขุนงำเมืองศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ไม่ชอบสงคราม ปกครองบ้านเมืองด้วยความเที่ยงธรรม ผูกไมตรีจิตต่อประเทศราชและเพื่อนบ้าน พ่อขุนงำเมือง ปกครองเมืองภูกามยาว จนเจริญเป็นอาณาจักรใหญ่ ๑ ใน ๓ อาณาจักรของชนเผ่าไทยแถบนี้ นั่นคือ อาณาจักรล้านนา อาณาจักรสุโขทัย และอาณาจักรพะเยา ที่สำคัญพระองค์เป็นพระสหายร่วมน้ำสาบานกับพ่อขุนเม็งรายแห่งเมืองเชียงราย และพ่อขุนรามคำแหงแห่งกรุงสุโขทัย ซึ่งทั้งสามพระองค์ได้กระทำสัตย์ต่อกัน ณ แม่น้ำอิง นอกจากนี้ยังมีการเชื่อกันว่าพ่อขุนงำเมืองเป็นผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ โดยกล่าวกันว่าเมื่อพระองค์เสด็จไปทางไหน “แดดก็บ่อฮ้อน ฝนก็บ่อฮ่ำ จักให้แดดก็แดด จักให้บดก็บด” จึงได้พระนามว่า “งำเมือง” ผู้สร้างความรุ่งเรืองให้แคว้นพะเยา

จังหวัดพะเยาได้รับการยกฐานะให้เป็นจังหวัดที่ ๗๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ชาวพะเยาจึงร่วมใจกันสร้างอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองขึ้น บริเวณสวนสาธารณะริมกว๊านพะเยา เป็นรูปปั้นสำริดความสูงเท่าครึ่งขององค์จริงในท่าประทับยืน ทรงชุดกษัตริย์สวมมงกุฎ พระหัตถ์ถือดาบอาญาสิทธิ์ หันพระพักตร์ไปทางกว๊านพะเยา ประดิษฐานบนแท่นสูง พ่อขุนงำเมืองเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพะเยา ในวันที่ ๕ มีนาคม ของทุกปี จะมีการจัดพิธีสักการะบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง เป็นงานประเพณียิ่งใหญ่ของเมืองพะเยา จัดขึ้นทุกปี ตรงกับวันประสูติของพ่อขุนงำเมือง กษัตริย์ผู้ปกครองอาณาจักรพะเยา ซึ่งในพิธีประกอบด้วยการบวงสรวงแบบพราหมณ์ การถวายเครื่องสักการะเพื่อสักการะดวงวิญญาณของพ่อขุนงำเมืองให้สถิตคู่เมืองพะเยา และประทานสุขสวัสดิ์แก่ประชาชนชาวพะเยา

การพัฒนากว๊านพะเยา

๑.ที่ตั้งและขนาด

กว๊านพะเยา เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัดพะเยา ในเขตลุ่มน้ำโขง (อิง) มีอาณาเขตตั้งอยู่บริเวณตัวเมืองจังหวัดพะเยา มีลักษณะเป็นแอ่งก้นกระทะ มีพื้นที่ประมาณ ๑๒,๘๓๑ ไร่ มีลำน้ำสาขา จำนวน ๑๓ สาย จากเทือกเขาผีปันน้ำที่อยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพะเยา ไหลมารวมกันที่กว๊านพะเยา

๒.ประวัติกว๊านพะเยา

กว๊านพะเยา เดิมมีชื่อเรียกว่า “หนองนกกะเตี้ย” ก่อนปี พ.ศ.๒๔๘๒ มีสภาพเป็นบึงย่ำๆ และมีหนองน้ำอยู่รอบๆ เมื่อถึงฤดูฝนจะมีปริมาณน้ำมาก ทำให้น้ำในบึงเชื่อมต่อกันเป็นผืนน้ำขนาดกว้างใหญ่ คำว่า “กว๊าน” ในท้องถิ่นล้านนาของจังหวัดพะเยา จึงหมายถึง หนองน้ำ หรือบึงขนาดใหญ่

ในปี พ.ศ.๒๔๘๒ กรมประมงได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างประตูปะบายน้ำปิดกั้นลำน้ำอิงบริเวณด้านตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอพะเยา จังหวัดเชียงราย ขนาดกว้าง ๔.๒๘ x ๔.๕๐ เมตร จำนวน ๑ บาน ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ.๒๔๘๔ ทำให้หนองน้ำธรรมชาติเปลี่ยนเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ สามารถกักเก็บน้ำได้เพียง ๒๔.๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๖ ได้ทำการปรับปรุงประตูน้ำเดิมให้มีขนาดกว้าง ๕.๐๐ x ๕.๐๐ เมตร จำนวน ๒ บาน สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นเป็น ๓๓.๘๔ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีพื้นที่รับน้ำไหลลงสู่กว๊าน ๑,๔๖๔ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละประมาณ ๓๓๐.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร กว๊านพะเยาปัจจุบันอยู่ในความดูแลของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.ประโยชน์ที่ได้รับ

การใช้ประโยชน์จากกว๊านพะเยา ในปัจจุบัน

- ๑) เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปาสำหรับการอุปโภค - บริโภค เฉลี่ยวันละ ๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
- ๒) เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรรอบกว๊านพะเยา และด้านท้ายกว๊านพะเยา ในช่วงฤดูแล้ง ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการเกษตรประมาณ ๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ๓) เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และการประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านในกว๊านพะเยา
- ๔) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพะเยา

๔.ปัญหาของกว๊านพะเยา

กว๊านพะเยา มีปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไข ดังนี้

๑) ปัญหาการตื่นเงินของกว๊านพะเยา จากการสะสมของตะกอนดินที่เกิดจากลำน้ำสายต่างๆ ที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา

๒) ปัญหาการแพร่กระจายของวัชพืชผักตบชวา มีการขยายตัวประมาณ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่

๓) ปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม โดยน้ำจากชุมชนปล่อยลงสู่กว๊าน

๔) ปัญหาการลดลงของปริมาณสัตว์น้ำ ปลาหลากหลายชนิดมีปริมาณลดลง

๕) ปัญหาปริมาณน้ำไม่เพียงพอสำหรับการผลิตน้ำประปา และน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๖) ปัญหาการเกิดอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน

๕.โครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน การก่อสร้างประตูระบายน้ำแบบพับได้

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ตรวจราชการในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) นอกสถานที่ ที่สวนสนประดิพัทธ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ ๒๗ – ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๘ และเปิดงาน “นวัตกรรมและเทคโนโลยีไทยเพื่อเอสเอ็มอีและเกษตรกร” กรมชลประทานได้นำเสนอ นวัตกรรม “ฝายพับได้” ในการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเพิ่มมากขึ้น

ต่อมาวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ **พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา** นายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่จังหวัด นครสวรรค์ มีมติในที่ประชุมให้พัฒนา **บึงบอระเพ็ด** เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ และการท่องเที่ยว ซึ่งต่อมาในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ **พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ** รองนายกรัฐมนตรี (อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในขณะนั้น) ได้เป็นประธานเปิดการปฏิบัติฝนหลวง ณ สนามบินนครสวรรค์ สั่งการให้กรมชลประทานร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งจัดทำแผนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ทั่วประเทศ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ในการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ ณ ตึกสันติไมตรี (หลังใน) ทำเนียบรัฐบาล กรมชลประทาน ได้นำเสนอโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๔ บึง ได้แก่

- บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
- บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร
- หนองหาร จังหวัดสกลนคร
- กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยา โดยการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้จัดทำแผนแม่บทในการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน ให้เกิดเป็นรูปธรรมและให้เกิดความยั่งยืน และเสนอของบประมาณภายใต้ แนวทางการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ งบกลาง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับอนุมัติงบประมาณทั้งสิ้น ๓๔๓.๓๔๓ ล้านบาท มีกิจกรรมที่ ดำเนินการทั้งสิ้น ๖ กิจกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำให้เพิ่มขึ้น สำหรับใช้ประโยชน์ ด้านการเกษตรในฤดูฝนและฤดูแล้ง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ เป็นแหล่งท่องเที่ยว และ เป็นการแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภค เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปา ทั้งนี้จังหวัด พะเยา ได้มอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยดำเนินการในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

- **กิจกรรมที่ ๑** การเพิ่มปริมาณการเก็บน้ำในกว๊านพะเยา
- **กิจกรรมที่ ๒** การกำจัดวัชพืชในกว๊านพะเยา
- **กิจกรรมที่ ๓** การเฝ้าระวังและปรับปรุงคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมด้านประมงใน กว๊านพะเยา

- กิจกรรมที่ ๔ การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในกว๊านพะเยา
- กิจกรรมที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพกว๊านพะเยาเพื่อการท่องเที่ยว
- กิจกรรมที่ ๖ การจัดตั้งศูนย์บริหารโครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน

สำหรับกิจกรรมการเพิ่มปริมาณการเก็บน้ำในกว๊านพะเยา จากแนวคิดในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีไทย เพื่อการพัฒนาประกอบกับทางรัฐบาล มีนโยบายในการพัฒนาบึงขนาดใหญ่ให้สามารถเก็บกักน้ำให้เพิ่มมากขึ้น จึงได้นำแนวคิดเรื่อง นวัตกรรม ฝายพับได้ จากตัวอย่างที่อ่างเก็บน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง มาพัฒนาต่อยอดที่ประตูน้ำกว๊านพะเยา ซึ่งมีปริมาณน้ำเก็บกักเพียง ๓๓.๘๔ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ในช่วงฤดูฝนมีปริมาณน้ำไหลผ่านมากถึง ๓๓๐.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เกิดน้ำไหลหลากท่วมอยู่เป็นประจำ เมื่อถึงฤดูแล้งปริมาณน้ำในกว๊านพะเยา มีปริมาณน้ำไม่เพียงพอ เช่น ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ปริมาณน้ำในกว๊านพะเยา เหลือเพียง ๙.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

การสร้างฝายพับได้ ที่ประตูระบายน้ำกว๊านพะเยา เพื่อเพิ่มระดับเก็บกักน้ำเดิมของประตูน้ำ ที่ระดับ+ ๓๙๑.๕๐ ม.รทก. มีปริมาณความจุ ๓๓.๘๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ให้มีระดับใหม่เป็น +๓๙๒.๕๐ ม.รทก.เพิ่มการกักเก็บขึ้นอีก ๑.๐๐ เมตร จะทำให้มีความจุเพิ่มขึ้นเป็น ๕๕.๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากเดิม ๒๑.๘๑ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยการสร้างฝายพับได้ที่ประตูระบายน้ำกว๊านพะเยานี้ จังหวัดพะเยา ได้มอบให้ โครงการชลประทานพะเยา เป็นหน่วยดำเนินการ ตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ จำนวน ๔๔,๐๓๓,๘๐๐ บาท

รายละเอียดในการดำเนินการ ก่อสร้างประตูระบายน้ำแบบพับได้ มีดังนี้

- ก่อสร้างฝายพับได้ จำนวน ๒ ช่อง ขนาดกว้าง ๖.๗๘ เมตร และ ๑๐.๐๓ เมตร
- ปรับปรุงประตูระบายน้ำ จำนวน ๒ บาน ขนาด ๑.๐๐ x ๕.๕๕ เมตร
- ปรับปรุงบันไดปลาโจน จำนวน ๓ บาน ขนาด ๑.๐๐ x ๓.๐๐ เมตร
- ปรับปรุงห้องบริหารจัดการน้ำ ขนาด ๔.๐๐ x ๖.๐๐ เมตร
- ปรับปรุงอาคารระบายน้ำ (Spillway)
- การขยายเขตไฟฟ้า สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา

๖.ผลการดำเนินงานก่อสร้างประตูระบายน้ำแบบพับได้

ผลการดำเนินงานก่อสร้างประตูระบายน้ำแบบพับได้ โครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน มีความก้าวหน้าในการดำเนินการก่อสร้างดังนี้

๑) ดำเนินการประกวดราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e – bidding) และประกาศผู้ชนะเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ พิจารณาราคาต่ำสุด ๒๔,๔๗๐,๐๐๐ บาท ต่ำกว่าวงเงินงบประมาณ ๑๗,๐๑๙,๒๐๐ บาท คิดเป็น ๔๑.๐๒ % และต่ำกว่าราคากลาง ๓๗.๓๖ %

๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ลงนามในสัญญา เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สัญญาเลขที่ จ.๐๒/๒๕๖๑ และคณะกรรมการตรวจการจ้างสั่งเข้าปฏิบัติงาน เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ สิ้นสุดสัญญา วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ อายุสัญญา ๑๘๐ วัน

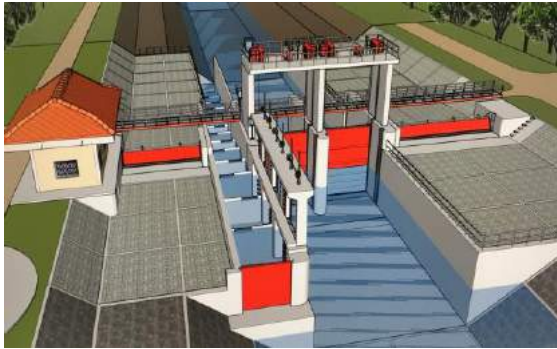
๓) ผลการดำเนินงาน ลั่นงวด ที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

แผนงานงวดที่ ๔ ๓๕.๗๐๓ % แผนงานสะสม ๖๓.๗๘๙ %

ผลงาน ๕.๒๑๗ % ผลงานสะสม ๙๓.๘๑๖ %

เร็วกว่าแผน ๓๐.๐๒๗ %

ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เบิกจ่าย ๑,๓๓๒,๐๘๙.๔๘ บาท คิดเป็น ๕.๐๖ %

ภาพจำลองฝายพับได้ ภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ

ภาพประกอบ โครงการพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน ก่อสร้างประตูระบายน้ำแบบพับได้

๗. ประวัติการก่อตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา

พ.ศ. ๒๔๖๖ รัฐบาลได้จ้าง ดร.ฮิว สมิท อดีตผู้บัญชาการกรมการประมงของสหรัฐอเมริกาเข้ามาสำรวจพันธุ์สัตว์น้ำที่หนองเอี้ยง กว๊านพะเยา อำเภอพะเยา จังหวัดเชียงราย และเสนอแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรประมงแก่รัฐบาล

พ.ศ. ๒๔๘๒ กรมประมงได้สร้างประตูระบายน้ำกั้นลำน้ำอิง จนทำให้ระดับน้ำเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีน้ำไหลมารวมกันที่แม่น้ำอิงถึง ๑๔ สาย และเรียกชื่อแหล่งน้ำนี้ว่า “กว๊านพะเยา”

พ.ศ. ๒๔๘๔ ก่อตั้งสถานีบำรุงพันธุ์ปลาขึ้นที่กว๊านพะเยา (นับเป็นสถานีแห่งที่สองของประเทศไทย) โดยมีจุดหมายเพื่อสร้างแหล่งน้ำให้กับเมืองพะเยา และเป็นสถานที่เพาะพันธุ์ปลานานาชนิดเพื่อให้ประชาชนได้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๓๖ จัดสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านชนิดพันธุ์สัตว์น้ำจืดแก่ประชาชน และผู้สนใจ

เหตุการณ์ที่สำคัญ

วันที่ ๑๓ มี.ค. ๒๕๐๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จในพื้นที่ยังจังหวัดพะเยาเป็นครั้งแรกที่สถานีประมงน้ำจืดพะเยา ทรงปล่อยพันธุ์ปลาลงในกว๊านพะเยา

พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จมาประทับที่พระตำหนักกว๊านพะเยา ทุกๆ ๒ ปี รวมจำนวน ๙ ครั้ง แต่ละครั้งเป็นระยะเวลาประมาณ ๑๔-๒๑ วัน

พ.ศ. ๒๕๒๖ ทีมงานของนักวิชาการสถานีประมงน้ำจืดพะเยา (นายเสนห์ ผลประสิทธิ์) ทำการ

พะพนธ์ปลากจากพ่อแม่พนธ์ธรรมชาติที่จับได้ที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย โดยวิธีผสมเทียมประสบความสำเร็จเป็นครั้งแรกของโลก

พ.ศ. ๒๕๔๔ ทีมงานของนักวิชาการสถานีประมงน้ำจืดพะเยา (นายยงยุทธ อุนากรสวัสดิ์) ทำการพะพนธ์ปลากจากพ่อแม่พนธ์ในบ่อเลี้ยง โดยวิธีผสมเทียมประสบความสำเร็จเป็นครั้งแรกของโลก

พ.ศ. ๒๕๔๔ จังหวัดพะเยา ได้จัดสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้า และได้ปรับปรุงพระตำหนักกว๊านพะเยา พร้อมห้องจัดแสดง เพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้ นับว่าพระตำหนักกว๊านพะเยาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพะเยาจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดพะเยา ได้ปรับปรุงพระตำหนักกว๊านพะเยาหลังที่ ๑ และอาคารประกอบเนื่องจากมีสภาพชำรุดทรุดโทรม จนสามารถเปิดทำการให้ประชาชนได้เข้าชมได้

๗.๑ สมเด็จพระเจ้ากับกว๊านพะเยา

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนพสกนิกร ทหาร ตำรวจ ตระเวนชายแดนในเขตภาคเหนือตามแนวชายแดนและถิ่นทุรกันดารเป็นประจำทุกๆ ปี โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จติดตามมาด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมาประทับพักแรมที่พระตำหนักชั่วคราวที่สถานีประมงน้ำจืดกว๊านพะเยา เพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ และจังหวัดใกล้เคียง เช่น อำเภอแม่ใจ อำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน และจังหวัดแพร่ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเน้นการเสด็จออกเยี่ยมพสกนิกรในถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะชาวเขาเผ่าต่างๆ ตำรวจตระเวนชายแดน ในการเยี่ยมพสกนิกร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระเมตตา พระราชทานอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ของเล่นเด็ก ยารักษาโรค และทรงแนะนำให้ประกอบอาชีพตามความเหมาะสม ทรงแนะนำให้เลิกการปลูกพืชเสพติด ถ้าประชาชนประสบโรคภัยไข้เจ็บ ทรงให้คณะแพทย์และพยาบาลหรือที่เรียกว่า พอ.สว. รักษาพยาบาลผู้ป่วยนั้นๆ และทรงรับสั่งให้สร้างโรงเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากตำรวจตระเวนชายแดนทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนหนังสือเด็กชาวเขา

ในระหว่างที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงประทับ ณ พระตำหนักสถานีประมงกว๊านพะเยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๓๐ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงสนพระทัยมากเมื่อทรงได้เห็นกว๊านพะเยาที่มีความสวยงาม แต่ในกว๊านพะเยาในขณะนั้นมีผักตบชวาจำนวนมาก และทรงเห็นว่าผักตบชวานี้ทำให้น้ำสกปรกอีกด้วย สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงระดมกำลัง มีทั้งข้าราชการ ตำรวจ ทหาร นักเรียน ประชาชน ลูกเสือชาวบ้าน ระดมเก็บผักตบชวาในกว๊านพะเยา และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเป็นผู้นำในการเก็บผักตบชวากับพระองค์เอง ผักตบชวาในกว๊านพะเยาจึงลดปริมาณเบาบางลงอย่างมาก ทำให้กว๊านพะเยามีความสวยงาม น้ำสะอาด และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ยังทรงริเริ่มกีฬาเปตอง มาเผยแพร่ที่พะเยาอีกด้วย

ในการทรงเล่นกีฬาเปตอง สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเปิดโอกาสให้คณะบุคคล มีทั้งข้าราชการ พ่อค้า ร่วมแข่งขันกีฬาเปตอง และทรงยังให้ร่วมโต๊ะเสวยจำนวนหลายครั้ง หลังปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ภายหลังที่พระตำหนักดอยตุง จังหวัดเชียงราย ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ก็เสด็จไปประทับอยู่ ณ พระตำหนักดอยตุง จังหวัดเชียงราย

นับได้ว่าสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงประชาราษฎร์ชาวจังหวัดพะเยาอย่างหาที่สุดมิได้ โดยเฉพาะทรงเป็นผู้นำด้านสิ่งแวดล้อม และพระราชกรณียกิจในท้องที่จังหวัดพะเยา

๗.๒ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระราชสมภพวันอาทิตย์ที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๔๓ เสด็จสวรรคตวันอังคารที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ พระองค์ท่านได้เสด็จมาประทับแรม ณ บริเวณกวีานพะเยา เพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เกื้อกูลประโยชน์และความสุขแก่พสกนิกร ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๑๔ ถึง พุทธศักราช ๒๕๓๐ รวม ๙ ครั้ง นับเป็นสิริมงคลและเป็นประวัติศาสตร์อันน่าภาคภูมิใจยิ่ง ประชาชนชาวจังหวัดพะเยา สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน จึงพร้อมใจกันสร้างพระราชานุสาวรีย์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติไว้ ณ พระตำหนักกวีานพะเยา และได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๔

๗.๓ พระตำหนักกวีานพะเยา

พระตำหนักกวีานพะเยา กรมประมงได้จัดสร้างถวาย ประกอบด้วยอาคารประทับ จำนวน ๓ หลัง และอาคารประกอบอื่นๆ ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ศูนย์วิจัยประมงฯ

พระตำหนักหลังที่ ๑ ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยกรมประมง

พระตำหนักหลังที่ ๒ ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยกรมประมง

พระตำหนักหลังที่ ๓ กรมชลประทาน และกรมประมง สร้างถวายในปี พ.ศ. ๒๕๒๖

๗.๔ พันธุ์ปลาปล่อยกว๊านพะเยา (ปลาบึก)

๑) ชื่อสามัญ Mekong Giant Catfish

๒) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pangasianodon gigas* Chevey (๑๙๓๐)

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ กรมประมง โดยนายเสน่ห์ ผลประสิทธิ์ หัวหน้าสถานีประมงน้ำจืดจังหวัดพะเยา และคณะ ประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์ปลาบึกครั้งแรกของโลก โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ปลาบึกที่จับได้จากแม่น้ำโขง อำเภอสองแคว จังหวัดเชียงราย

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ นายยงยุทธ อุณากรสวัสดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา และคณะ ได้ทำการศึกษาวิจัยปลาบึกรุ่นลูก (F๑) โดยเลี้ยงในบ่อดินเพื่อให้เป็นพ่อแม่พันธุ์ จนมีความสมบูรณ์เพศ จนสามารถเพาะขยายพันธุ์ได้สำเร็จเป็นครั้งแรกของโลก และลูกพันธุ์ปลาบึกส่วนหนึ่งได้นำปล่อยลงสู่กว๊านพะเยา

โดยในวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีกำหนดการเดินทางมาตรวจราชการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด เขต ๑ (พะเยา) ได้จัดเตรียมปลาบึก ขนาด ๕๐ - ๘๐ กิโลกรัม อายุประมาณ ๑๕ ปีจำนวน ๑ คู่ ให้ท่านนายกรัฐมนตรี ปล่อยลงสู่กว๊านพะเยาเพื่ออนุรักษ์ และคงความหลากหลายของชนิดพันธุ์สัตว์น้ำในกว๊านพะเยาให้ยั่งยืนสืบไป

สรุปผลการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน จังหวัดพะเยา

๑. ความเป็นมา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ของชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้แก่ ด้านความมั่นคง, ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ, และด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาทุนมนุษย์, ด้านการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, และด้านการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างศักยภาพภูมิคุ้มกันของทุกคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายนำมาเป็นกรอบแนวทางเพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน ใช้ในการขับเคลื่อน การดำเนินงานจัดทำแผน/โครงการ และค่าของงบประมาณ

๒. วัตถุประสงค์ และเป้าหมายดำเนินการ

๑) วัตถุประสงค์

(๑.๑) บูรณาการขับเคลื่อนงาน/โครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่มีเป้าหมายลงพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน ร่วมกันตามแนวทางประชารัฐ

(๑.๒) พัฒนาและแก้ไขปัญหาในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง

(๑.๓) สร้างความตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๒) เป้าหมาย “เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศอย่างยั่งยืน”

๓. การปฏิบัติของทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล ตาม Road Map

กำหนดให้มีการจัดเวที จำนวน ๔ ครั้ง ตามห้วงระยะเวลา ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ เวทีปรับทุกข์ ผูกมิตร กำหนดให้นำหลักการมาจัดเวที จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ ๐๒ คนไทย-ไม่ทิ้งกัน และ ๐๓ ชุมชนอยู่ดีมีสุข ดำเนินการในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๑ ก.พ. – ๒๐ มี.ค. ๒๕๖๑

๒) ครั้งที่ ๒ สร้างความตื่นรู้ในสิทธิ หน้าที่ และการอยู่ร่วมกัน กำหนดให้นำหลักการมาจัดเวที จำนวน ๔ ข้อ ได้แก่ ๐๑ สัญญาประชาคม ผูกใจไทยเป็นหนึ่ง, ๐๕ รัฐสิทธิ หน้าที่ รัฐกฎหมาย, ๐๖ รู้กลไกการบริหารราชการ และ ๐๗ รู้รักประชาธิปไตยไทยนิยม ดำเนินการในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๑ มี.ค. – ๑๐ เม.ย. ๒๕๖๑

๓) ครั้งที่ ๓ ปรับเปลี่ยนความคิด (Mindset) ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ กำหนดให้นำหลักการมาจัดเวที จำนวน ๑ ข้อ คือ ๐๔ วิถีไทยวิถีพอเพียง ดำเนินการในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑๑-๓๐ เม.ย. ๒๕๖๑

๔) ครั้งที่ ๔ สร้างการรับรู้ ปรับความคิด (Mindset) เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา กำหนดให้นำหลักการมาจัดเวที จำนวน ๒ ข้อ มาจัดเวที ได้แก่ ๐๘ รู้เท่าทันเทคโนโลยี และ ๐๙ ร่วมแก้ไขปัญหาเสพติด ดำเนินการในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑- ๒๐ พ.ค. ๒๕๖๑

การดำเนินการจัดเวทีเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน เป้าหมาย ๗๘๐ หมู่บ้าน ๔๐ ชุมชน (รวม ๘๒๐ หมู่บ้าน/ชุมชน)

๔.สรุปผลการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน

๔.๑ ทีมขับเคลื่อนฯ ครั้งที่ ๑ (เวทีปรับทุกข์ ผูกมิตร)

มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๗,๓๓๔ คน (เฉลี่ยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑๑๘ คน)

สรุปปัญหาความต้องการที่ถูกเสนอจำแนกออกเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

๑) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๑ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รวม ๓,๗๖๐ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๔๘

๒) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๒ คือ ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต รวม ๑,๙๐๙ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๒๔

๓) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๓ คือ ด้านการเกษตร รวม ๘๐๘ ปัญหา คิดเป็น ร้อยละ ๑๐

๔) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๔ คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวม ๕๒๖ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๗

๕) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๕ คือ ด้านความมั่นคง ๔๒๐ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๕

๖) ปัญหาความต้องการอันดับที่ ๖ คือ ด้านสาธารณสุข รวม ๔๑๓ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๕

๔.๒ ทีมขับเคลื่อนฯ ครั้งที่ ๒ (เวทีติดตามถามไถ่) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๓,๔๙๖ คน (เฉลี่ยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑๑๔ คน)

๔.๓ ทีมขับเคลื่อนฯ ครั้งที่ ๓ (เวทีปรับเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๑,๕๗๘ คน (เฉลี่ยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑๑๒ คน)

๔.๔ ทีมขับเคลื่อนฯ ครั้งที่ ๔ (การสร้างการรับรู้ ปรับความคิด เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๕,๗๘๗ คน (เฉลี่ยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑๑๖ คน)

๕. ผลความก้าวหน้าในการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนไปจัดทำแผนงาน/โครงการ

๕.๑ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ (ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา)

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยตรง หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในส่วนของจังหวัดพะเยา จำนวน ๘๒๐ หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเงิน ๑๖๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ แผนงานพัฒนาเชิงพื้นที่

ประเภทโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในภาพรวม จำนวน ๘๙๑ โครงการ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

๑. โครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ จำนวน ๒๒๐ โครงการ หรือร้อยละ ๒๔.๖๙
๒. โครงการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๖๒ โครงการ หรือร้อยละ ๖.๙๖
๓. โครงการสาธิตปลูกพืช ๕๘๒ โครงการ หรือร้อยละ ๕๘.๒
๔. โครงการด้านสิ่งแวดล้อม ๑๙ โครงการ หรือร้อยละ ๒.๑๓
๕. โครงการด้านอื่น ๆ ๘ โครงการ หรือร้อยละ ๐.๙๐

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ๘๒๐ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้ดำเนินการเบิกจ่ายครบ ๑๐๐% ตามแผนปฏิบัติการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๕.๒ โครงการไทยนิยม ยั่งยืน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดพะเยาได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ ไทยนิยม ยั่งยืน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๒ แผนงาน ประกอบด้วย ๑) แผนงานยุทธศาสตร์ปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๒) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ยกกระดับสวัสดิการ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ สร้างโอกาสในอาชีพและการจ้างงาน โดยมีกรอบในการดำเนินการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ สู่ความยั่งยืน ๒ เรื่อง คือ ชุมชนอยู่ดีมีสุข และ คนไทยไม่ทิ้งกัน สรุปได้ดังนี้

งบประมาณ / จังหวัด (ลบ.)	จังหวัด พะเยา
แผนปฏิรูปด้านการเกษตร (ลบ.)	๗๙,๑๘๖,๙๙๐ บาท
- งบม. งานด้านแหล่งน้ำชลประทาน (ร้อยละ)	๖,๓๙๘,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๐
- งบม. การสร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพ (ร้อยละ)	๗๒,๗๘๘,๙๙๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๒๐
- งานด้านแหล่งน้ำชลประทาน (แห่ง)	๕ แห่ง
- การสร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพ (ราย)	๑๗,๑๘๐ ราย
แผนพัฒนาคุณภาพชีวิต สวัสดิการแห่งรัฐ (ลบ.)	๙,๘๖๒,๖๔๘ บาท
- ช่วยเหลือเกษตรกรได้ (ราย)	๓,๓๗๒ ราย
รวม (ลบ.)	๘๙,๐๔๙,๖๓๘ บาท

๑) แผนปฏิรูปด้านการเกษตร ๗๙,๑๘๖,๙๙๐ บาท (เป็นงานด้านแหล่งน้ำชลประทาน ร้อยละ ๘.๘๐ และการส่งเสริมอาชีพ ร้อยละ ๙๑.๒๐) ผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ งานด้านแหล่งน้ำชลประทาน ๕ แห่ง การสร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพ ๑๗,๑๘๐ ราย

๒) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิต สวัสดิการแห่งรัฐ ๙,๘๖๒,๖๔๘ บาท ช่วยเหลือเกษตรกรได้ ๓,๓๗๒ ราย ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรเข้าร่วม ๓,๓๗๒ ราย ดำเนินการอบรมแล้ว

ศูนย์ฮอมฮักชุมชน จังหวัดพะเยา

๑.ความเป็นมา

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา ดำเนินโครงการพัฒนาระบบการดูแลและยกระดับการให้บริการสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง ในสังคมผู้สูงอายุภาคเหนือ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑

นิยามคำว่า ฮอมฮัก (เป็นคำพื้นเมือง) ฮอม แปลว่า การรวม, การมีส่วนร่วม ฮัก แปลว่า ความรัก, ความเอื้ออาทร คำว่า “ฮอมฮัก” จึงแปลได้ว่า “เป็นการรวมเอาความรัก, ความเอื้ออาทร และการเอาใจใส่ ที่ได้ให้กับประชาชน ได้พันทุกข์, มีความสุข โดย ภาคี เครือข่าย ๓ ฝ่าย

- ๑) ภาคีภาครัฐ (รพสต. สสอ. หน่วยงานราชการอื่นๆ) สมทบ ความรู้ วิชาการ วัสดุอุปกรณ์ฟื้นฟู
- ๒) ภาคีท้องถิ่น (อบต. เทศบาล) สมทบ งบประมาณ ,การจัดการ
- ๓) ภาคีประชาชน ผู้นำชุมชน สมทบ แรงกาย อาคาร สถานที่ และเป็นจิตอาสาในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

๒. การดำเนินการในระยะแรก ปี ๒๕๖๐

รูปแบบการจัดบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ที่มีการดำเนินการผู้สูงอายุในชุมชน มีการดำเนินการศูนย์ต้นแบบในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการในชุมชน จำนวน ๗ แห่ง ในปี ๒๕๖๐ โดยใช้งบประมาณ จากกองทุนฟื้นฟูสภาพผู้พิการ ฯ ของ อบจ.พะเยา ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการฟื้นฟูสภาพ ศูนย์ฮอมฮักไม่ได้ใช้งบประมาณจากภาครัฐ เนื่องจากชุมชนร่วมแรงร่วมใจก่อตั้งศูนย์ขึ้นในชุมชนเอง

๓. การดำเนินการ ในปี ๒๕๖๑

(เป็นระยะการขยายการดำเนินงานไปใน ๖๑ ตำบล และเพิ่มศักยภาพการดำเนินใน ๗ ตำบล ของปี ๒๕๖๐ รวมเป็น ๖๘ ตำบล)

๔.สถานที่ศูนย์ฮอมฮัก ดำเนินการ

๑) ใน รพสต./ศูนย์บริการเทศบาล	จำนวน	๓๙	แห่ง
๒) ในสถานที่สาธารณสุขประจำชุมชน		๒๑	แห่ง
๓) ใน อบต/เทศบาล		๘	แห่ง

๕.กิจกรรมหลักของโครงการ

กิจกรรมที่ ๑: พัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยจัดตั้งศูนย์ฮอมฮักฯ ทุกตำบล จัดหาวัสดุสำหรับการฟื้นฟูสภาพ กายภาพบำบัด การฟื้นฟูจิตใจสำหรับผู้สูงอายุ

กิจกรรมที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพบุคลากรในศูนย์ฮอมฮักฯทุกตำบล

ศูนย์ฮอมฮักตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา เป็นศูนย์กลางของการทำงานของบุคลากรทั้งภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ท้องที่ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ที่มาทำงานแบบบูรณาการด้วยเน้นหลักการ “จิตอาสา” เป็นศูนย์กลางที่มีเป้าหมายในการดูแลอย่างต่อเนื่องครบวงจรของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ด้อยโอกาส ในทุกหมู่บ้านของตำบลบ้านต๋อม

เป็นการบูรณาการ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพกับการจัดการขยะแล้วจัดการดูแล สุขภาพ เยี่ยมบ้าน ใช้ชื่อ “ขยะฮอมบุญ” และใช้วิถีประเพณีทางล้านนาคือการ “ตานต๋อด” คือการให้ทาน มอบของที่มีผู้นำมาทำบุญตามวันพระ หรือวันสำคัญทางศาสนา การถวายสังฆทานต่อพระสงฆ์ฯ ได้มอบต่อ โดยการเยี่ยมบ้านร่วมกับจิตอาสา สหวิชาชีพ แก่ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นที่มาของ คำว่า “คาราวานบุญ ตานต๋อด คนบ้านต๋อมไม่ทิ้งกัน”

กิจกรรมการให้บริการในศูนย์ฮอมฮักชุมชนฯ

บริการเชิงรับ...

๑. เปิดให้บริการ วันจันทร์ ถึง วันเสาร์ โดยจิตอาสาสมัคร (Care Giver) วันละ ๒ คน
๒. ให้บริการส่งเสริมฟื้นฟูสภาพ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มประชาชนทั่วไป และผู้ป่วยส่งต่อจาก รพ พะเยา
๓. เป็นศูนย์ให้ยืมกายอุปกรณ์ สำหรับผู้ป่วยดูแลต่อเนื่องที่บ้าน

บริการเชิงรุก...

๑. เยี่ยมบ้านร่วมกับทีมสหวิชาชีพ หมอครอบครัว
๒. ประเมินสุขภาพและสนับสนุนกายอุปกรณ์ ตามสภาพผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง และผู้พิการ
๓. บูรณาการในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ในชุมชน โครงการคาราวานบุญ ด่านคอต คนบ้านต่อไม่ทิ้งกัน

ผลลัพธ์จากกิจกรรมขยะฮอมบุญ ขับเคลื่อนเพื่อความต่อเนื่องของการจัดการสุขภาพ

๑) สนับสนุนให้เกิดการร่วมกันของกลุ่มและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยในพื้นที่ ให้มีเครือข่าย มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และผลักดันการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาขยะ และการจัดการขยะในครัวเรือนในชุมชนอย่างถูกวิธี โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่อไป

๒) การซื้อของ(ขนม นม อาหาร ของใช้ ฯลฯ) เยี่ยมผู้ป่วยไข้ และผู้สูงอายุที่สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่มีคนดูแล ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ โดยได้ไปเยี่ยมที่บ้านและโรงพยาบาล มีเครือข่าย มีการช่วยเหลือกันและกัน และได้ทำบุญ ประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนต่างๆมีความรัก ความสามัคคี สร้างสุขร่วมกัน

๓) กองทุน(ขยะ) ฮอมบุญเป็นศูนย์เรียนรู้ในตำบล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานพื้นที่จังหวัดพะเยาและจังหวัดใกล้เคียงได้มาศึกษาแลกเปลี่ยน

๔) มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโครงการขยะฮอมบุญ ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีบีเอส รายการปฏิบัติการข่าวดี ตอนกองทุนขยะฮอมบุญ “วัยชราที่ไม่ยอมไร้ค่า”

๕) มีการเผยแพร่ จัดนิทรรศการโครงการดีเด่นด้านการดูแลสุขภาพโดยชุมชนในงานมหกรรมสุขภาพจังหวัดพะเยา

๖) มีการขยายผลโครงการเพื่อนำไปสู่การกำจัดและคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบโดยร่วมกับสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา

๖. เป้าหมายการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๒

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยาได้เสนองบประมาณ เพื่อดำเนินการต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๒ แหล่งงบประมาณ งบประมาณ งบแผนภาค โดยในปี ๒๕๖๒ สำนักงบประมาณ ให้งบประมาณ ให้งบประมาณเสนอโครงการผ่านกระทรวงต้นสังกัดพิจารณา ซึ่งผลการพิจารณา โครงการไม่ผ่านการพิจารณาจากกระทรวง

๗. แนวทางแก้ไขปัญหในปี ๒๕๖๒

สำนักงานสาธารณสุขและหน่วยงานเกี่ยวข้องได้หารือเพื่อแก้ไขปัญหา โดยกำหนดแนวทางไว้ คือ ประสานกับ อบจ.พะเยา เพื่อขอใช้งบประมาณ กองทุนฟื้นฟูสภาพผู้พิการ ฯ ดำเนินการในกิจกรรมต่อเนื่อง งบประมาณ ๔,๒๔๓,๒๐๐ บาท (ในการจ้าง งาน CG ๖๘ ตำบลๆละ ๒ คน จำนวน ๑๐๔ วัน (สัปดาห์ละ ๒ วัน) วันละ ๓๐๐ บาท) ปฏิบัติงานในศูนย์ฮอมอีก

โครงการไทยนิยมยั่งยืน

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

บ้านเมืองรวง หมู่ที่ 5 ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านเมืองรวง เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2497 ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าสืบต่อกันว่า ผู้ที่ริเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน ครั้งแรกนั้น เป็นชาวลวง ซึ่งเดินทางมาจากบ้านลวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมา ปี พ.ศ. 2527 นายบุญเลิศ สุวรรณจิตต์ ผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้น ได้ขอเปลี่ยนชื่อหมู่บ้าน จากคำว่า “ลวง” เป็นคำว่า “รวง” ตามลักษณะภูมิประเทศของหมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีการทำนาปลูกข้าวและมีรวงข้าวที่งดงามมาก และใช้ชื่อหมู่บ้านว่า นับตั้งแต่นั้นมา “บ้านเมืองรวง” ปัจจุบัน มีนายสมาน เทพสุภา เป็นผู้ใหญ่บ้าน

คำขวัญหมู่บ้าน

“เมืองรวงบ้านน่าอยู่ พระสิงห์ล้ำค่าคู่เมือง
ลือเลื่องกลองบูชาใหญ่ รักษาไว้ซึ่งความสามัคคี”

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นพื้นที่ราบมีแม่น้ำไหลผ่าน มีถนนผ่านหน้าบ้านมีท้องนาโดยรอบ และมีป่าชุมชนที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 1,297 ไร่

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงราย ระยะทาง 13 กิโลเมตร

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	บ้านแม่สาด	หมู่ที่	4
ทิศใต้	ติดต่อกับ	บ้านสวนดอก	หมู่ที่	3
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลป่าสักทอง	หมู่ที่	13
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	บ้านฝางหมื่น	หมู่ที่	7

จำนวนครัวเรือน 129 ครัวเรือน

จำนวนประชากร รวม 353 คน เป็นชาย 160 คน หญิง 193 คน

รายได้เฉลี่ยของประชากร 87,702.83 บาท ต่อคน ต่อปี (ข้อมูล จปฐ. ปี 2561)

กลุ่มกองทุนชุมชน

หมู่บ้านมีกองทุนสวัสดิการแก่สมาชิกในชุมชน และมีการจัดสวัสดิการภายในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยากจน ด้อยโอกาสและคนที่ประสบปัญหา จำนวน 4 กองทุน

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีสมาชิก ๔๗ ราย มีทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น ๒,๕๙๗,๔๓๘.๕๗ บาท เงินออมสัจจะ ๖๐,๓๓๖ บาท
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัจจุบันมีสมาชิก 16๘ คน มีเงินสัจจะสะสม ๒,๖๐๖,๙๖๐ บาท
3. ศูนย์สวัสดิการตลาด มีสมาชิก ๑๖๒ ราย เงินหุ้น ๓๓๙,๗๕๓ บาท
4. กลุ่มออมทรัพย์จากขยะ มีสมาชิก ๑๓๕ ราย เงินออม ๖๓,๐๐๐ บาท

กลุ่มองค์กรอื่น ๆ ในหมู่บ้าน

1. กลุ่มสัจมาชีพชุมชนปลูกผักปลอดภัย
2. กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
3. กลุ่มโฮมสเตย์
4. กลุ่มแม่บ้าน
5. กลุ่มผู้สูงอายุ
6. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์

ลักษณะเด่นของหมู่บ้านเมืองรวง

1. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนบ้านเมืองรวง จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 และ ครั้งที่ 2 ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 สร้างความปลื้มปิติแก่ประชาชนบ้านเมืองรวงอย่างหาที่สุดมิได้ โดยทั้ง 2 ครั้ง ทรงเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทานของครัวเรือน นางบัวผัด และนายทวี กำแพงแก้ว

2. เป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ต้นแบบ ภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน มีผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน เป็นสินค้า OTOP จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. แหนมหมู
2. มะขามแก้ว
3. น้ำพริกตาแดง
4. กาแฟ
5. ผ้าเช็ดมือ เสื่อตุ๊กตา
6. ไม้กวาดดอกหญ้า
7. ผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ คือ กระเป่า ตะกร้า ดอกไม้ประดิษฐ์ หมวก
8. ตะกร้าสาน
9. ดอกไม้ประดิษฐ์จากก้านกล้วย
10. พรหมเช็ดเท้า

3. เป็นหมู่บ้านที่มีกิจกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ โดยการนำขยะอินทรีย์มาสร้างนวัตกรรม เป็น “ดินบ้านเมืองรวง” ซึ่งเป็นดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกที่มีสารอาหารอุดมสมบูรณ์ และนำขยะที่รอการรีไซเคิล มาประดิษฐ์เป็นของใช้ต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น

4. เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก ตามโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’ และโครงการบ้านนี้รัก ปลุกผักกินเอง และของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ผักที่มีคุณภาพสำรองไว้เป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ และราษฎรทั่วไป และขยายผลการปลูกพืชผักพื้นบ้านออกสู่ราษฎร ให้ราษฎรปลูกพืชผักสวนครัวในบริเวณบ้าน เพื่อให้มีผักที่ปลอดภัยจากสารพิษบริโภค หากเหลือสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

5. เป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด
6. เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี 2558
7. เป็นหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8. เป็นหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัดเชียงราย ปี 2561

รางวัล/กิจกรรม ที่หมู่บ้าน ได้รับ

1. รางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ประจำปี 2561 รางวัลโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. รางวัลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ต้นแบบ ประจำปี 2561 ภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน จากกรมการพัฒนาชุมชน
3. รางวัลชนะเลิศ หมู่บ้านตามโครงการคัดเลือกหมู่บ้านดีเด่น (บ้านสวย เมืองสุข) ประจำปี 2561 ระดับเขต เขตตรวจราชการกรมการปกครอง เขตกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จากกรมการปกครอง
4. รางวัลชมเชย หมู่บ้านตามโครงการคัดเลือกหมู่บ้านดีเด่น (บ้านสวย เมืองสุข) ประจำปี 2561 ระดับภาคภาคเหนือ จากกรมการปกครอง
5. รางวัลชนะเลิศตามโครงการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน้ำดู หลังบ้านน้ำมอง ฟีน้องสามัคคี ประจำปี 2560 จากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่กรณ์
6. รางวัลชนะเลิศหมู่บ้านการบริหารจัดการขยะดีเด่น ระดับอำเภอ ประจำปี 2560

ผลการพัฒนาของหมู่บ้าน

บ้านเมืองรวง ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายผ่านกรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 การขับเคลื่อนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน
งบประมาณ 3,500 บาท
2. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ งบประมาณ 84,900 บาท
3. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้รับงบประมาณ ดังนี้
 - 3.1 ขับเคลื่อนโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
งบประมาณ 30,200 บาท
 - 3.2 ขับเคลื่อนโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน
งบประมาณ 1,890,400 บาท
 - 3.3 ขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัดเชียงราย

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านเมืองรวง

บ้านเมืองรวง เป็นหมู่บ้านที่ได้รับการสนับสนุนการพัฒนาตามโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยมีปัจจัยจากสภาพสังคมที่คนในหมู่บ้านเมืองรวง มีความรักใคร่ สามัคคีฉันท์พี่น้อง เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อเพิ่มช่องทาง สร้างรายได้ รวมทั้งการนำเสน่ห์จากภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ มาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ทำให้คนในหมู่บ้านอยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างมีความสุข

สโลแกนส่งเสริมการท่องเที่ยว

“เมืองรวง..... ความสุขที่เฝ้ารอ”

จุดท่องเที่ยวบ้านเมืองรวง

1. พุทธสถานถ้ำพระพุทธร่มังโมลี

2. จุดชมวิว

3. จุดเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก

นางบัวผัด และนายทวี กำแพงแก้ว ได้เข้าร่วมโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก “เพื่อนช่วยเพื่อน” ของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ และประสบความสำเร็จในการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือน จำนวน 2 ครั้ง เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกในหมู่บ้านดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และเป็นผลให้หมู่บ้านเมืองรองประสบความสำเร็จในการพัฒนาและได้รับรางวัลต่างๆ

4. จุดเรียนรู้ การปลูกพืชผักสวนครัวและสับปะรดสี

5. จุดเรียนรู้การแปรรูปอาหาร (การทำ “จิ้นส้ม” หรือ แหนมหมู)

6. จุดเรียนรู้การคัดแยกขยะ

7. จุดเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้

8. จุดเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก และดินปลูก

9. ร้านกาแฟเมลดี้

10. ร้านกาแฟอาข่ามิโน

บ้านเมืองรวง มีโฮมสเตย์ ให้บริการที่พักพร้อมอาหารเช้า จำนวน ๑๑ หลัง รองรับนักท่องเที่ยว ได้สูงสุด

๕๐ คน

หมู่บ้านมีบริการรถไถพ่วง เพื่อนำนักท่องเที่ยว ชมกิจกรรมภายในหมู่บ้าน

มีนักเล่าเรื่องชุมชน ที่สามารถบอกเล่าเรื่องราว กิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้าน และสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้านผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก แพนเพจ ในชื่อ “บ้านเมืองรวง ตำบลแม่กรณ์”

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. คนในหมู่บ้านได้รับโอกาสในการพัฒนา และเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วม และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง ให้สะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย

2. คนในหมู่บ้านมีการเรียนรู้และเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น

2.1 การลดรายจ่าย ด้วยการปลูกพืชผักสวนครัว รั้วกินได้

2.2 การเพิ่มรายได้ โดยนำภูมิปัญญามาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน และลงทะเบียนเป็นสินค้า OTOP เช่น จิ้นส้ม หรือแหนมหมู น้ำพริกตาแดง มะขามแก้ว เป็นต้น และมีการเปิดโฮมสเตย์เพื่อเป็นที่พักให้กับนักท่องเที่ยว

2.3 การออม โดยมีกลุ่มออมทรัพย์และกองทุนต่างๆ เพื่อเป็นกองทุนสวัสดิการของคนในชุมชน และศูนย์สถิติการตลาดของหมู่บ้าน

2.2 การเรียนรู้ โดยมีศูนย์เรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร การเพาะเมล็ดพันธุ์ผัก การเพาะพันธุ์กบ และการทำดินปลูกใส่ถุงเพื่อจำหน่าย เป็นต้น

3. คนในชุมชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง มีอาหารปลอดภัยเพื่อบริโภค

4. หมู่บ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับคนภายในท้องถิ่นและบุคคลภายนอก

ครัวเรือนต้นแบบ

1. นางเสถียร ไชยชมภู

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 6 ม.5 ต.แม่กรณ์ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

คู่สมรส คือ นายสมคิด ไชยชมภู

มีบุตร 2 คน คือ 1. นางกาญจนา ไยบุตร 2. นายณัฐพงศ์ ไชยชมภู

เมื่อปี 2528 นางเสถียร ไชยชมภู ป่วยเป็นโรคเนื้องอกในสมอง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และมีการส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลเชียงใหม่ และโรงพยาบาลรามธิบดี ตามลำดับ ซึ่งแพทย์จะส่งผลการตรวจรักษาให้ทางบ้านทราบอย่างต่อเนื่อง โดยแจ้งให้ปรึกษาโดยการทำคีโม จนผมร่วงหมดทั้งศีรษะ และห้ามเครียด ห้ามตากแดด ซึ่งแพทย์ ได้ส่งยามาให้รับประทานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งฉายแสง ปีกะ 2 ครั้ง ทำคีโม และหมอสั่งห้ามคนในครัวเรือนไม่ให้บอกว่าป่วยเป็นอะไร เพราะเกรงว่าคนไข้จะคิดมาก

ขณะที่ไปรักษาที่โรงพยาบาล มีคนไข้ที่ป่วยด้วยโรคเดียวกัน 53 คน ปัจจุบันเหลือคนไข้ที่ไปรักษาเพียง 3 คน ซึ่งแพทย์แนะนำให้คนไข้อยู่กับธรรมชาติ ไม่ให้เครียด และให้คนในครอบครัวดูแลอย่างใกล้ชิด

นางเสถียร จึงหันมาปลูกสับปะรดสี ครั้งแรก ปลูกพันธุ์ละไม่กี่ปื่น ต่อมาได้ขยายพันธุ์ และตกแต่งพื้นที่บ้านด้วยสับปะรดสี ทำให้มีชีวิตอยู่ท่ามกลางความเป็นธรรมชาติ จนกระทั่งปี 2535 เมื่อไปตรวจอาการที่โรงพยาบาล แพทย์เห็นว่าอาการของนางเสถียรดีขึ้นตามลำดับ ผลการตรวจปรากฏว่า เนื้องอกที่เป็นอยู่ฝ่อลงไป คนไข้มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

นับแต่นั้นมา นางเสถียร ได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายท่ามกลางธรรมชาติ และได้เข้าร่วมการพัฒนาตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของบ้านเมืองรวง และได้รับคัดเลือกเป็นครัวเรือนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกสับปะรดสี และมีส่วนร่วมในการเป็นจุดเรียนรู้และศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2561 หมู่บ้านเมืองรวง ได้ดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี นางเสถียร และครอบครัว ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเรือนให้เป็นที่พักโฮมสเตย์ โดยมีบ้านพัก จำนวน 2 หลัง สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 12 คน

2. นางบัวผัด กำแพงแก้ว

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 100 หมู่ 5 ต.แม่กรณ์ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

คู่สมรส นายทวี กำแพงแก้ว

มีบุตร 2 คน คือ 1. พระมหาฤกษ์ดา วชิราโ 2.นางอำภา กำแพงแก้ว

ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน

1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
2. ประธานกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ของศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ
3. คราวเรือนสัมมาชีพชุมชน

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงผัก ของนางบัวผัด กำแพงแก้ว ซึ่งเข้าร่วมโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” และโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทานเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ช่วยดูแลวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก และรับซื้อผลผลิต ทำให้มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผักและเมล็ดพันธุ์ผัก

ต่อมา ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดเชียงราย โดยได้เสด็จพระราชดำเนินยังตลาดผักปลอดภัย ชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’ หมู่ที่ 5 บ้านเมืองรวง ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ในโอกาสนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’ และเสด็จพระราชดำเนินยัง บ้านของนางบัวผัด กำแพงแก้ว สมาชิกโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’

ครัวเรือนนางบัวผัด กำแพงแก้ว นับเป็นครัวเรือนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยการประกอบอาชีพที่สุจริต มีการเลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงปลา และปลูกพืชผักสวนครัว เป็นวิทยารให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ การปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ

ผ้าทอเฮ็กเกอ

กลุ่มนักเรียนโรงเรียนบ้านปางริมกรณ์
ตำบลแม่กรณ์
อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สมาชิก 23 คน

ผลิตได้ 10 ขึ้นต่อเดือน

ราคา 50-370 บาท/ขึ้น

จุดเริ่มต้น

เมื่อปี 2537 โรงเรียนบ้านปางริมกรณ์ จัดการเรียนการสอนโดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่น โดยนำผลกล้วยมาถนอมอาหาร เช่น กล้วยฉาบสมุนไพร โดยมีภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาสอนครูและนักเรียน

ปี ครูอัมพร นันทชัย ได้ไปเรียนรู้การทำกระดาษจากใบสับปะรด 2554 – 2552 ที่หมู่บ้านป่าซาง วิวัฒน์ ต. นางแล อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย และได้้นำปรับสอนนักเรียนโดยนำกากกล้วย ของต้นกล้วยน้ำว้า มาทำกระดาษ เรียกว่า “กระดาษลายกล้วย” และไปเรียนรู้วิธีการชุดเส้นใยกล้วยและการทอผ้าใยกล้วยด้วยกีมือ จากจังหวัดพะเยา การทอผ้าแบบกึ่งเอาจ จากชาวบ้านที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย เพิ่มเติม และนำมาฝึกสอนนักเรียนชั้น ป 6-4.ในวันหยุด โดยให้ทอผ้าโดยใช้เส้นฝ้ายที่ย้อมสีเคมีมาทอร่วมกับเส้นใยกล้วย

ปี ปี จนได้รับการถ่ายทอดทำใน 20 ได้นำเสนอกิจกรรมผ้าทอใยกล้วยต่อรายการทุ่งแสงตะวัน 2556 ชื่อ “เด็กหญิงใยกล้วย ผืนผ้าปางริมกรณ์” และออกอากาศเมื่อวันที่ 255 .ศ.มีนาคม พ 306 และเผยแพร่ลงในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับ วันศุกร์ที่ มีนาคม 292556

ปี ครูอ 2557มพร ได้ชวนนักเรียนคิดนำเส้นฝ้าย มาย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น และนำไปทอร่วมกับเส้นใยกล้วย ซึ่งสามารถทำรายได้เพิ่มจากเดิม (เส้นฝ้ายสีเคมี)

กิจกรรม “การเดินทางของผ้าทอใยกล้วย” ได้รับการคัดเลือกเป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ) Best Practice (โรงเรียนขนาดเล็ก ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2559

ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอใยกล้วย

1. ผ้าทอใยกล้วย ราคา บาท 250-200
2. กล่องใส่กระดาษทิชชู ราคา บาท 250
3. กระเป๋าใส่เครื่องเขียน ราคา 70 บาท
4. ที่วางโทรศัพท์ ราคา 50 บาท
5. ตุ๊กตา ราคา 150 บาท
6. กระเป๋าสะพายผ้าทอใยกล้วย ราคา 370 บาท
7. ผ้ากันเปื้อนผ้าทอใยกล้วย ราคา 300 บาท
8. ถุงใส่ดินสอผ้าทอใยกล้วย ราคา 90 บาท
9. ถุงย่ามผ้าทอใยกล้วย ราคา 270 บาท

10. กล่องกระดาษทิชชูผ้าทอใยกล้วย

ราคา 240 บาท

11. หมอนอิงผ้าทอใยกล้วย ราคา 355 บาท

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ที่ตั้ง

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีชายแดนติดกับประเทศลาวและพม่ามีประชากรทั้งหมด ๑,๑๘๙,๓๖๐ คน มีโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์เป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิให้การรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง แก่ประชาชนในเขตจังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และพื้นที่ใกล้เคียงคือประเทศพม่า ลาว

ความเป็นมา

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์เป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ เป็นศูนย์ความเชี่ยวชาญด้านโรคมะเร็งระดับ 2 สามารถให้การรักษาดูแลผู้ป่วยด้วยเคมีบำบัด จากรายงานข้อมูลทะเบียนมะเร็ง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์พบผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่เฉลี่ย ๑,๙๐๐ ราย/ปี โรคมะเร็งที่พบมาก ๕ อันดับแรก คือ มะเร็งตับและท่อน้ำดี มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่ มะเร็งเต้านม และมะเร็งปากมดลูก สามารถให้การรักษาดูแลผู้ป่วยด้วยเคมีบำบัด โดยแพทย์เฉพาะทางทุกสาขา แต่ยังคงขาดการรักษาด้วยรังสีรักษา ซึ่งเป็นการรักษาที่สามารถลดการกลับมาเป็นซ้ำของโรคมะเร็ง และบรรเทาอาการของโรคในระยะแพร่กระจาย ผู้ป่วยที่ต้องรับการรักษาด้วยรังสีรักษาต้องเดินทางไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เฉลี่ย ๙๐๐ ราย/ปี มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อไปรับการรักษาเฉพาะตัวผู้ป่วย ๑๕,๐๐๐ บาท/ราย ระยะเวลา ๓๐ - ๔๕ วัน/ราย และยังมีภาระอื่นๆในส่วนญาติที่ต้องติดตามดูแลผู้ป่วยระหว่างรับการรักษาเช่น ค่าใช้จ่าย การขาดงาน จึงทำให้ผู้ป่วยส่วนหนึ่งไม่สามารถไปรับการรักษาได้ การจัดตั้งศูนย์รังสีรักษา จะช่วยให้ผู้ป่วยมะเร็งในเขตจังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา พื้นที่ใกล้เคียง สามารถเข้าถึงการรักษา ลดค่าใช้จ่าย และภาระด้านอื่นๆ ผู้ป่วยสามารถรับการรักษาได้ตามมาตรฐานแผนการรักษามีโอกาสหายจากโรคมะเร็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น

จำนวนบุคลากร

บุคลากรโรงพยาบาลเชียงรายฯ	จำนวน	๒,๘๓๒ คน
- แพทย์ จำนวน 246 คน		
- ทันตแพทย์ จำนวน 26 คน		
- เภสัชกร จำนวน 57 คน		
- พยาบาลวิชาชีพ/พยาบาลเทคนิค จำนวน 997 คน		
- นักเทคนิคการแพทย์ จำนวน 34 คน		
- เจ้าหน้าที่อื่นๆ จำนวน 1,470 คน		
บุคลากรสาขาโรคมะเร็ง		
- แพทย์เฉพาะทางสาขาโรคมะเร็ง	จำนวน	๑๐ คน
- พยาบาลเฉพาะทางสาขาโรคมะเร็ง	จำนวน	๑๔ คน

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ปัจจุบันโรงพยาบาลเชียงรายฯ ได้ดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขา มะเร็งตามแผนพัฒนาของกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ผลการดำเนินงานที่สำคัญของโรงพยาบาล เชียงรายฯ

- การรณรงค์คัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ทวารหนักร่วมกับ สปสช.,การคัดกรอง มะเร็งตับและท่อน้ำดี ร่วมกับCASCAP, การคัดกรองมะเร็งเต้านมร่วมกับโครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรราชวรางคุณมหาสนิทพญา
- การพัฒนาระบบการเข้าถึงการตรวจวินิจฉัยและการรักษา
- การพัฒนาการรักษาโรคมะเร็ง จัดตั้งหน่วย Cancer Excellence Center
- การพัฒนาระบบการส่งต่อรังสีรักษาร่วมกับโรงพยาบาลมะเร็งลำปาง
- พัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย Palliative Care, Home Care ร่วมกับชุมชน

ปัญหาและอุปสรรค

- ขาดการรักษาด้วยรังสีรักษา ผู้ป่วยต้องเดินทางไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง และโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระยะทางห่างจาก จังหวัดเชียงราย ๒๒๕, ๑๘๒ กิโลเมตร
- ระยะเวลารอคอยในการรับการรักษาด้วยรังสีรักษาที่รพ.ศูนย์มะเร็งลำปาง เป็นเวลา 2- 8 สัปดาห์
- ผู้ป่วยมีภาระค่าใช้จ่ายเฉพาะตัว ๑๕,๐๐๐ บาท/ราย ยังไม่รวมภาระของผู้ดูแลและระยะเวลาการรักษาเฉลี่ย ๓๐-๔๕ วัน/ราย ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถเข้าถึงบริการการรักษาได้ทุกราย โอกาสหายจาก โรคมะเร็งจึงลดลง

ข้อเสนอแนะ

- จัดตั้งศูนย์รังสีรักษาในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อรองรับการให้บริการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีอัตราการเกิดผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โครงการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว (Family physician) เป็นแพทย์ที่ดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ (primary care) แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่เน้นความรับผิดชอบด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพอย่างต่อเนื่อง (continuity) ผสมผสาน (integrated) ด้วยแนวคิดแบบองค์รวม (holistic) ที่พิจารณาทั้งสุขภาพกายและจิตใจ ควบคู่กับสภาพเศรษฐกิจ สังคมของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว คือ แพทย์คนแรกที่สมาชิกครอบครัวนึกถึง หรือไปหาเมื่อเจ็บป่วย (First contact) แพทย์สาขานี้จะได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย (Multi-purpose) สามารถดูแล และให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพของคนในครอบครัว ทุกเพศ ทุกวัย ทุกโรค ในลักษณะผสมผสาน (Comprehensive) ซึ่งประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรค และการฟื้นฟูสุขภาพ แพทย์ครอบครัวทุกคนพร้อมที่จะไปดูแลเยี่ยมเยียนผู้ป่วยที่บ้าน (Home care) เพื่อดูแลทั้งในด้านความเจ็บป่วย และสุขภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous) โดยพร้อมที่จะเป็นเพื่อนคู่คิด คู่ปรึกษาและเยียวยาปัญหาสุขภาพทุกคน ในครอบครัวแบบระยะยาว ไม่ทอดทิ้งกัน (Therapeutic relationship) แม้ว่าบางครั้งอาจจำเป็นต้องส่งต่อผู้ป่วย ไปรักษากับแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่น แพทย์ครอบครัวก็จะมีระบบส่งต่อและประสานงาน (Coordinate) ที่เหมาะสม โดยแพทย์ครอบครัวอาจร่วมดูแลผู้ป่วยกับแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่น และดูแลต่อเนื่องเมื่อการรักษากับ แพทย์เฉพาะทางสาขาอื่นสิ้นสุดลง

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวจะให้ความสำคัญและใช้เวลาในการพูดคุยและซักถาม ทั้งในด้านความเจ็บป่วย และความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวอย่างละเอียด เพราะแพทย์สาขานี้ทราบดีว่า ปัญหาสุขภาพเกี่ยวโยงกับ เรื่องราวในครอบครัวอย่างมาก เมื่อมีใครคนใดคนหนึ่งครอบครัวเจ็บป่วยจะกระทบไปถึงคนทั้งบ้าน (Family focus) จากที่กล่าวมาในข้างต้น จะเห็นว่าคนไทยทุกครอบครัวควรมีแพทย์ที่มีคุณสมบัติข้างต้นไว้ประจำ ครอบครัวอย่างยิ่ง

สรุปภาพรวมการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

เพื่อรองรับรัฐธรรมนูญปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ และสนับสนุนนโยบายคลินิกหมอครอบครัว กระทรวงสาธารณสุขได้วางแผนในการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวระยะ ๑๐ ปี(๒๕๖๐-๒๕๖๙) โดยมี เป้าหมายให้มีจำนวนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่ปฏิบัติงานในคลินิกหมอครอบครัว ๖,๕๐๐ คน ภายในปี๒๕๖๙ ปัจจุบันมีช่องทางการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวเพื่อรองรับนโยบายคลินิกหมอครอบครัว ๔ ช่องทาง ได้แก่

ลำดับ	หลักสูตร	เป้าหมาย ๑๐ ปี
๑	ผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวโดยโรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข	๓,๐๐๐ คน
๒	ผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวโดยมหาวิทยาลัยแพทย์	๑,๐๐๐ คน
๓	สนับสนุนแพทย์ที่ทำงานครบ ๕ ปี เข้าสอบอนุมัติบัตรเพื่อเป็นแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว	๕๐๐ คน
๔	อบรมระยะสั้นด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เป็นเวลา ๔ เดือน	๒,๐๐๐ คน

หลักสูตรที่ ๑-๓ เป็นหลักสูตรที่แพทย์ที่เข้าอบรมได้รับวุฒิบัตรหรืออนุมัติบัตรเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวตลอดชีพ ส่วนหลักสูตรที่ ๔ จะได้รับประกาศนียบัตรที่มีอายุใช้งานได้ ๕ ปี

ปัจจุบันโรงพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุขมีศักยภาพในการผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวมากที่สุดโดยมีศักยภาพในการผลิตได้ปีละ ๓๖๘ คนต่อปีและมีแผนที่จะขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นทุกปี รวมถึงการพัฒนาคุณภาพด้วย ในส่วนศักยภาพของมหาวิทยาลัยแพทย์สามารถผลิตได้ปีละ ๑๐๑ คนต่อปี รวมศักยภาพทั้งหมด ๔๖๙ คนต่อปี สำหรับการสมัครเข้าศึกษาต่อด้านเวชศาสตร์ครอบครัวมีแนวโน้มการสมัครเข้าเรียนต่อเพิ่มขึ้นโดยมีสถิติ ดังนี้

ปีงบประมาณ	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนผู้สมัครเข้าเรียน	๙๒	๑๓๗	๑๕๘	๒๓๘	๒๙๔

ในปี ๒๕๖๑ มีแพทย์เข้าศึกษาทั้งหมด ๒๙๔ คน คิดเป็น ๖๒% ของอัตรากำลังการผลิตทั้งหมดที่มีอยู่ และผู้ที่จบการศึกษาเฉลี่ยเป็น ๖๐% ต่อปีของผู้เข้าศึกษา

แนวทางการพัฒนาเพื่อผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่สำคัญ คือ

๑. การพัฒนาสถาบันฝึกอบรมให้มีคุณภาพและมีศักยภาพเพื่อให้มีอัตราการผลิตเพิ่มขึ้น
๒. มีนโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจน ในการดึงดูดให้แพทย์เข้าศึกษาต่อ และทำให้คงอยู่ในระบบได้

คลินิกหมอครอบครัวและการผลิตแพทย์เฉพาะทางด้านเวชศาสตร์ครอบครัว โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ได้ดำเนินการ"คลินิกหมอครอบครัว" หรือ Primary care cluster (PCC) ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน ด้วยระบบการแพทย์ปฐมภูมิ ที่มีแพทย์เฉพาะทางด้านเวชศาสตร์ครอบครัวและทีมสหสาขาวิชาชีพ ๑ ทีมดูแลประชากรในพื้นที่ ๑๐,๐๐๐ คน และทีมหมอครอบครัว ๓ ทีมทำงานร่วมกันรวมเป็น ๑ cluster

การขับเคลื่อน PCC ของ รพ.เชียงรายประชานุเคราะห์ เริ่มจากการวางแผนจัดแบ่งพื้นที่การทำงานร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ) โดยมีนายอำเภอเมืองเชียงรายเป็นประธาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ซึ่งใช้หลักการแบ่งให้เหมาะสมตามภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ความสะดวกในการเข้าถึงหน่วยบริการปฐมภูมิที่อยู่

ใกล้เคียงประชาชน ประเด็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ และจำนวนสหสาขาวิชาชีพตามองค์ประกอบของ PCC โดยมีเป้าหมายในการวางแผนจัดระบบ PCC เต็มรูปแบบที่ครอบคลุมประชากร จำนวน ๒๒๙,๘๗๒ คน ให้มีทีมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ๒๒ ทีม จำนวน ๖ cluster ในปี ๒๕๖๖

ในปัจจุบัน ได้ดำเนินการ PCC ในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย ซึ่งมีประชากรจำนวน ๘๐,๐๐๐ คน โดยทีมหมอครอบครัวประจำในพื้นที่ ๒ cluster แต่ละ cluster มีทีมหมอครอบครัว ๔ ทีม และ ๓ ทีมตามลำดับ ในแต่ละ cluster มีการทำงานร่วมกับเทศบาลนครเชียงราย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รวมถึงภาคประชาชน รูปแบบการทำงานประกอบไปด้วย

๑. การบริการคลินิกหมอครอบครัว ณ ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ให้บริการทั้งการรักษา ส่งเสริม ป้องกันแบบเต็มวัน

๒. การบริการดูแลผู้ป่วยที่บ้านโดยทีมหมอครอบครัว ที่มีการวางแผนส่งต่อจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ สู่หน่วยบริการปฐมภูมิในชุมชนของผู้ป่วย ผ่านระบบส่งต่อแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Smart COC)

๓. การทำงานร่วมกับชุมชนในประเด็นสุขภาพตามกลุ่มวัย โดยเน้น การดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้พิการ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น การทำงานร่วมกับกลุ่มผู้สูงอายุมหาวิทยาลัย วัยที่ ๓ เทศบาลนครเชียงราย

นอกจากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขแล้ว โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ยังเป็นสถาบันการฝึกอบรมแพทย์ทั้งก่อนและหลังปริญญา ได้รับการประเมินศักยภาพจากราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทย ให้เป็นสถาบันหลักฝึกอบรมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว สามารถสนับสนุนนโยบายคลินิกหมอครอบครัวของรัฐบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ฝึกอบรมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้กับแพทย์ในโรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลชุมชนของจังหวัดเชียงรายและพะเยา จำนวน ๑๖ คน และยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเวชศาสตร์ครอบครัวเขตสุขภาพที่ ๑ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและสหสาขาวิชาชีพในระดับเขต

ผลจากศักยภาพของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ในการเป็นแหล่งฝึกอบรมแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ทำให้ผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชศาสตร์ครอบครัว จำนวน ๙ คน และอยู่ระหว่างการฝึกอบรมที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์อีกจำนวน ๙ คน โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๖ จะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชศาสตร์ครอบครัวจำนวน ๒๒ คน ที่สามารถดูแลทุกมิติสุขภาพของประชาชนครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ ของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ตามเป้าหมายที่วางไว้

วัดพระแก้วและอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย

๑. ข้อมูลทั่วไปของวัดพระแก้ว

วัดพระแก้ว เป็นวัดพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ ตั้งอยู่ที่ ถนนไตรรัตน์ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย สังกัดคณะสงฆ์ มหานิกาย มีเนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน ๙.๙ ตารางวา เดิมชื่อวัดป่าญะ หรือ ป่าเี้ยะ เนื่องจากภายในบริเวณวัดมีไม้เี้ยะซึ่งเป็นไม้ไผ่พันธุ์พื้นเมืองชนิดหนึ่งคล้ายไม้ไผ่สีสุก ไม่มีหนามขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านนิยมนำไม้ชนิดนี้ไปทำหน้าไม้หรือคันธนู และเรียกวัดนี้ว่าวัดป่าญะ จนกระทั่งในปี พ.ศ.

๑๙๗๗ ฟ้าผ่าองค์พระเจดีย์พบพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทองอยู่ภายในจึงนำมาประดิษฐานไว้ในวิหาร ต่อมาปูนบางแห่งหลุดกะเทาะออก จึงกะเทาะปูนออกทั้งองค์พบพระแก้วมรกต มีพุทธลักษณะงดงามมากเป็นที่เลื่องลือโจษขานกันทั่วไป การค้นพบพระแก้วมรกตในครั้งนั้น ทำให้วัดป่าญะ ได้รับการขนานนามใหม่ว่า วัดพระแก้ว ตั้งแต่นั้น เป็นต้นมา

พระแก้วมรกตได้ประดิษฐานยังสถานที่ต่างๆ อีกหลายแห่ง ได้แก่ เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ หลวงพระบาง เวียงจันทน์ กรุงเทพมหานคร จนในที่สุดประดิษฐาน ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร จนกระทั่งปัจจุบัน

สถานที่สำคัญในวัดพระแก้ว

(๑) **พระอุโบสถ** มีลักษณะเป็นทรง แบบล้านนา หรือ แบบแม่ไก่กอกไข่ หลังคาซ้อนกัน สองชั้น ขนาดกว้าง ๙.๕๐ เมตร ยาว ๒๑.๘๕ เมตร มีประตูทางเข้าด้านหน้า ๑ ประตู ด้านหลัง ๒ ประตู มีหน้าต่าง ๑๐ ช่อง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓ โดยครูบาสมณะ โสภโณ เจ้าอาวาสวัดพระแก้ว สมัยนั้น ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ ต่อมาได้มีการบูรณะหลายครั้ง ครั้งล่าสุด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐

พระเจ้าล้านทอง พระประธานในพระอุโบสถวัดพระแก้ว เป็น พระพุทธรูปสำริด ปางมารวิชัยสมัยเชียงแสน หน้าตักกว้าง ๒ เมตร สูง ๒.๘ เมตร พระรัศมี เป็นลักษณะดอกบัวตูม อยู่ในเปลวเพลิง ชายสังฆาฏิสั้น เหนือราวพระถัน เดิมประดิษฐาน อยู่วัดล้านทอง กลางเมืองเชียงราย (ปัจจุบันคือ สถานที่ตั้งโรงเรียนอนุบาลเชียงราย) เมื่อวัดมี สถานภาพเป็นวัดร้าง ได้อัญเชิญมาประดิษฐาน ณ พระอุโบสถวัดพระแก้ว เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔ พระเจ้าล้านทององค์นี้ ถือว่าเป็น พระพุทธรูปเชียงแสน สกุลช่างปาละ ที่ใหญ่ที่สุด และสวยที่สุดในประเทศไทย

(๒) **พระเจดีย์** เจดีย์วัดพระแก้วเชียงราย นับว่าเป็นสถานที่สำคัญที่สุดทางประวัติศาสตร์เพราะเป็นที่พบพระแก้วมรกตเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ถูกอสุนีบาตทำให้ยอดหัก เป็นโพรงตรงคอระฆัง และพบพระพอกปูนซ่อนอยู่ ซึ่งเมื่อกะเทาะปูนออก จึงพบพระแก้วมรกต เจดีย์ มีลักษณะเป็นเจดีย์ทรงกลมฐานแปด เหลี่ยมยกเก็จองค์ระฆังขนาดใหญ่มีชุกกลีบ ดอกบัวคว่ำบัวหงายรองรับ และประดับด้วยเส้น ลวดบัวแบบเหลี่ยมรัดกรอบบริเวณกลางองค์ ระฆัง เหนือขึ้นไปเป็นบัลลังก์ทรงสูง ปล้องไฉน ขนาดใหญ่ ๙ ชั้น รองรับปลียอดและฉัตร เหนือสุดประดับลูกแก้ว องค์พระเจดีย์ห่มด้วยทองจังโก (แผ่นทองเหลืองปิดทองคำเปลว) ตั้งแต่วัง บัณฑิตไปจนถึงยอดพระเจดีย์ กรมศิลปากรได้ ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานที่สำคัญของชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘

(๓) **หอพระหยกเชียงราย** เป็นอาคารไม้ ทรงล้านนา โบราณ ตามจินตนาการของ อาจารย์ ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒ เมตร สร้างโดยคณะสงฆ์จังหวัดเชียงราย พ่อค้า คหบดี และพุทธศาสนิกชนจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรตนากร นฤตวิสาณุสรณ์ มงคล หรือ พระหยกเชียงราย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔

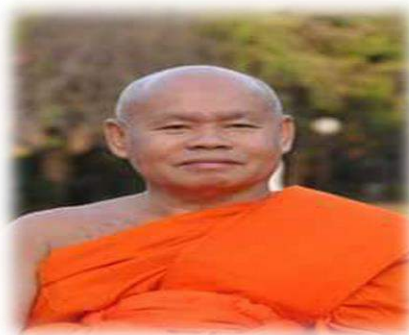
(๔) **พิพิธภัณฑสถานหลวงแสงแก้ว** พิพิธภัณฑสถานของวัด ตั้งอยู่ชีกาแพงวัด ด้านทิศใต้ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ ออกแบบ โดย นายณภดล อิงควณิช สถาปนิกชาวเชียงราย ลักษณะอาคารเป็นทรงล้านนาประยุกต์ ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๓.๒๕ เมตร สูงสองชั้น โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ตกแต่งด้วย ไม้สักทั้งภายนอกและภายใน โดยมีคุณแม่อมรา มุนิกานนท์ (แสงแก้ว) เป็นผู้อุปถัมภ์การก่อสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นอาคารรวบรวมศิลปวัตถุที่สำคัญของวัดและสิ่งของที่ผู้มีนามถวายให้อยู่ เป็นระบบ เป็นการสงวนรักษาไว้ตลอดไป อีกทั้งจัดแสดงศิลปวัตถุเหล่านี้ให้แก่ผู้เข้าชมทั้งนักเรียน นักศึกษา ประชาชน นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่าง ประเทศและเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยทาง ด้านศาสนาและวัฒนธรรมล้านนา

๒. พระธรรมราชานุวัตร (สุทัศน์ สุธสโน ป.ธ.๖) เจ้าอาวาสวัดพระแก้ว

(๑) **ชาติภูมิ** พระธรรมราชานุวัตร มีนามเดิมว่า สุทัศน์ หลักแน่น เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๘ ณ บ้านสันมะเค็ด ตำบลเวียงกาหลง อำเภอยางป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โยมบิดามารดา นายหลาน - นางคำ หลักแน่น

(๒) **บรรพชาและอุปสมบท** บรรพชาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ณ วัดสันมะเค็ด โดยมีพระครูติวตวิมล (บุญ เป้ง มหาวงฺโณ) วัดหนองเป็ด อดีตเจ้าคณะอำเภอยางป่าเป้า เป็นพระอุปัชฌาย์ และอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๘ ณ วัดพระแก้ว โดยมีพระพุทธิวงศ์วิวัฒน์ (วงศ์ ทานวิโส) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระแก้ว เป็นพระอุปัชฌาย์

(๓) **การศึกษา** เปรียญธรรม ๖ ประโยค สำนักวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร

อายุ	๗๓ ปี
พรรษา	๕๕

(๔) ตำแหน่ง เจ้าคณะจังหวัดเชียงราย(๒๕๒๙) เจ้าอาวาสวัดพระแก้ว พระอารามหลวง(๒๕๓๐) เจ้าคณะภาค ๖(๒๕๕๐)

(๕) สมณศักดิ์ พระราชาคณะชั้นราช (๒๕๓๓) พระราชาคณะชั้นเทพ(๒๕๓๙) พระราชาคณะชั้นธรรม (๒๕๔๖)

๓. อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย

อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช ตั้งอยู่ที่ถนนห้าแยกพ่อขุนเม็งราย ถนนเชียงราย-แม่จัน (ติดถนนซูเปอร์ไฮเวย์) ในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามประวัตินั้น พ่อขุนเม็งรายเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๒๕ แห่งราชวงศ์ลาวะ เป็นโอรสของพญาลาวเม็งและพระนางเทพคำขยาย หรือพระนางอวมิ่งจอมเมือง ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ แรม ๙ ค่ำ เดือน ๓ ปีจอ พุทธศักราช ๑๗๘๒ และเสด็จสวรรคตที่เมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. ๑๘๕๔ รวมพระชนมายุได้ ๗๒ พรรษา สกูป (กุ) บรรจุพระอัฐิหรือ กุพญามังรายมหาราช ตั้งอยู่ที่วัดจำเมือง

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์ มีดังนี้

๑. ทรงเป็นองค์ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์มังราย
๒. ทรงสถาปนาเมืองเชียงรายเป็นราชธานีแห่งแรก พระองค์ทรงสร้างเมืองเชียงรายขึ้นบนดอยทอง จากรากฐานเดิมที่เคยเป็นเมืองมาก่อน เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๐๕
๓. ทรงรวบรวมบ้านเล็กเมืองน้อยเข้าเป็นอาณาจักรล้านนาไทย จนเจริญรุ่งเรืองจวบจนปัจจุบัน
๔. ทรงสถาปนาราชธานีแห่งใหม่ขึ้นแทนเมืองเชียงราย คือ “นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่” หรือเมืองเชียงใหม่ในปัจจุบันนั่นเอง
๕. พระองค์ทรงมีสัมพันธไมตรีอันดีกับกษัตริย์แห่งแคว้นพะเยาและอาณาจักรสุโขทัย คือ พญางำเมือง และพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดยท่านทั้ง ๓ เป็นศิษย์สำนักเดียวกันที่เมืองละโว้ ด้วยความที่พระองค์ ทั้ง ๓ เป็นพระสหายร่วมสาบานกัน ทำให้สามารถขยายดินแดนได้โดยไม่ต้องมีความกังวลใดๆ และเป็นที่มาของอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ที่ตั้งอยู่ที่ศาลาว่าการจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันด้วย

อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย มีลักษณะเป็นพระรูปของพระองค์หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหนึ่งเท่าครึ่ง ทรงฉลองพระองค์ด้วยเครื่องทรงพระมหากษัตริย์แบบล้านนาโบราณ ประทับยืนบนฐานสูงประมาณ ๓ เมตร ทรงถือดาบด้วยพระหัตถ์ซ้ายแนบกับพระเพลา ทรงสวมมาลัยพระกรและสวมพระอำมรงค์ที่พระหัตถ์ขวาตรงนิ้วนางและนิ้วก้อย และตรงนิ้วชี้ที่พระหัตถ์ข้างซ้าย และทรงฉลองพระบาท ปัจจุบันมีตุงหลวงเฉลิมพระเกียรติสีทองอร่ามขนาดใหญ่ประดับอยู่ทางด้านหลังอนุสาวรีย์ด้วย สำหรับฐานใต้พระบรมรูปมีคำจารึกว่า "พ่อขุนเม็งรายมหาราช พ.ศ.๑๗๘๒ - ๑๘๖๐ ทรงสร้างเมืองเชียงรายขึ้นเป็นเมืองแรกเมื่อ พ.ศ. ๑๘๐๕ ทรงสถาปนาอาณาจักรล้านนาไทยให้เป็นปึกแผ่น และทรงสร้างความสามัคคีระหว่างชนชาติไทย"

สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
เลขที่ 1 ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300